

T.C.
BOLU ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
TEMEL EĞİTİM ANABİLİM DALI
SINIF EĞİTİMİ BİLİM DALI

YARATICI YAZMA TEKNİĞİNİN 4. SINIF
ÖĞRENCİLERİNİN YAZMA MOTİVASYONLARINA VE
YARATICI YAZMA BECERİLERİNİN GELİŞİMİNE ETKİSİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

GÜLTEKİN ÇİL

TEZ DANIŞMANI
Prof.Dr. YUSUF CERİT

BOLU, TEMMUZ - 2024

KABUL VE ONAY SAYFASI

Gültekin ÇİL tarafından hazırlanan “**YARATICI YAZMA TEKNİĞİNİN 4. SINIF ÖĞRENİLERİNİN YAZMA MOTİVASYONLARINA VE YARATICI YAZMA BECERİLERİNİN GELİŞİMİNE ETKİSİ**” adlı tez çalışması jürimiz tarafından Temel Eğitim Anabilim Dalı Sınıf Eğitimi Bilim Dalı’nda Yüksek Lisans Tezi olarak oy birliği kabul edilmiştir. 22/07/2024

Jüri Üyeleri

İmza

Danışman
Prof.Dr. Yusuf CERİT
Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi

.....

Üye
Prof.Dr. Kaya YILDIZ
Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi

.....

Üye
Prof.Dr. Mustafa BEKTAŞ
Sakarya Üniversitesi

.....

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Onayı

Prof. Dr. İbrahim KÜRTÜL
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürü

ETİK BEYAN

Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Tez Yazım Kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmada;

- Tez içinde sunduğum verileri, bilgileri ve dokümanları akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi,
- Tüm bilgi, belge, değerlendirme ve sonuçları bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu,
- Tez çalışmada yararlandığım eserlerin tümüne uygun atıfta bulunarak kaynak gösterdiğimi,
- Kullanılan verilerde herhangi bir değişiklik yapmadığımı,
- Bu tezde sunduğum çalışmanın özgün olduğunu bildirir,

aksi bir durumda aleyhime doğabilecek tüm hak kayıplarını kabullendiğimi beyan ederim.

Teze ilişkin Turnitin adlı programında enstitü müdürlüğünce belirlenen filtrelemeler uygulanarak alınmış olan benzerlik raporuna göre, tezin benzerlik oranı %30'u geçmemektedir.

Bu çalışma için Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimlerde İnsan Araştırmaları Etik Kurulundan 2022/399 sayısı ile etik izin alınmıştır.

Bu çalışma için Sakarya İl Milli Eğitim Müdürlüğünden E-29065503-44-69150464 sayı numarası ile araştırma izni alınmıştır.

.....
GÜLTEKİN ÇİL

ÖZET

**YARATICI YAZMA TEKNİĞİNİN 4. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN YAZMA
MOTİVASYONLARINA VE YARATICI YAZMA BECERİLERİNİN
GELİŞİMİNE ETKİSİ
YÜKSEK LİSANS TEZİ
GÜLTEKİN ÇİL
BOLU ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
TEMEL EĞİTİM ANABİLİM DALI
SINIF EĞİTİMİ BİLİM DALI
(TEZ DANIŞMANI: PROF. DR. YUSUF CERİT)
BOLU, TEMMUZ - 2024
IX+ 66**

Bu çalışma ilkokul öğrencilerinde yaratıcı yazma tekniğine dayalı gerçekleştirilen eğitim uygulamalarının ilkokul öğrencilerinin yazma motivasyonları ve yaratıcı yazma becerileri üzerindeki etkilerini ortaya çıkarmak amacıyla, ön test, son test kontrol gruplu yarı deneysel desenle gerçekleştirilmiştir. Çalışma Sakarya ili Sapanca ilçesinde bulunan bir ilkokuldaki iki 4. sınıfta öğrenim gören deney grubu ve kontrol grubunun her birinde 20 olmak üzere toplamda 40 öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmada öğrencilerin yazma motivasyon düzeylerini belirleyebilmek için Öztürk (2013) tarafından geliştirilen Yazma Motivasyon Ölçeği ve öğrencilerin yaratıcı yazma becerisine sahip olma düzeylerini belirleyebilmek için ise Susar Kırmızı ve Beydemir (2010) tarafından geliştirilen Yaratıcı Yazma Ürünlerini Değerlendirme Ölçeği kullanılmıştır. Bu çalışmada yaratıcı yazma tekniğinin öğrencilerin yazma motivasyonlarına ve yaratıcı yazma becerilerinin gelişimine olumlu yönde etkilediği bulunmuştur.

ANAHTAR KELİMELE: Yaratıcı Yazma, Motivasyon, Yazma Becerisi.

ABSTRACT

THE EFFECT OF CREATIVE WRITING TECHNIQUE ON 4TH GRADE STUDENTS' WRITING MOTIVATION AND DEVELOPMENT OF THEIR CREATIVE WRITING SKILLS

MA THESIS

GÜLTEKİN ÇİL

BOLU ABANT İZZET BAYSAL UNIVERSITY

INSTITUTE OF GRADUATE STUDIES

DEPARTMENT OF PRIMARY EDUCATION

(SUPERVISOR: PROF. DR. YUSUF CERİT)

BOLU, JULY 2024

IX+ 66

This study was carried out with a quasi-experimental design with a pre-test, post-test control group, in order to reveal the effects of educational practices based on creative writing techniques on primary school students' writing motivation and creative writing skills. The study was carried out with a total of 40 students, 20 in each of the experimental group and control group, studying in two 4th grades in a primary school in Sapanca district of Sakarya province. In this study, the Writing Motivation Scale developed by Öztürk (2013) was used to determine students' writing motivation levels, and the Creative Writing Products Evaluation Scale developed by Susar Kırmızı and Beydemir (2010) was used to determine students' levels of creative writing skills. In this study, it was found that the creative writing technique had a positive impact on students' writing motivation and the development of their creative writing skills.

KEYWORDS: Creative Writing, Motivation, Writing Skills.

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
KABUL VE ONAY SAYFASI	i
ETİK BEYAN.....	ii
ÖZET.....	iii
ABSTRACT	iv
İÇİNDEKİLER	v
TABLO LİSTESİ	vii
KISALTMA VE SEMBOLLER LİSTESİ	viii
TEŞEKKÜR.....	ix
1. GİRİŞ.....	1
1.1 Problem Durumu	1
1.2 Problem Cümlesi	9
1.2.1 Alt Problemler	9
1.3 Araştırmanın Amacı	9
1.4 Araştırmanın Önemi	9
1.5 Sayıtlar.....	10
1.6 Sınırlılıklar.....	10
1.7 Tanımlar.....	10
2. ARAŞTIRMANIN KURAMSAL TEMELİ VE İLGİLİ	
ARAŞTIRMALAR.....	12
2.1 Kuramsal Çerçeve.....	12
2.1.1 Yazma ve Yazma Becerisi.....	12
2.1.2 Yaratıcılık	15
2.1.3 Yaratıcı Düşünme	18
2.1.4 Yaratıcı Yazma	20
2.2 İlgili Araştırmalar	27
3. YÖNTEM.....	29
3.1 Araştırma Modeli.....	29
3.2 Çalışma Grubu.....	29
3.3 Veri Toplama Araçları.....	29
3.3.1 Yaratıcı Yazma Ürünlerini Değerlendirme Ölçeği.....	29
3.3.2 Yazma Motivasyon Ölçeği	30
3.4 Verilerin Toplanması	30
3.5 Örnek Etkinlik Uygulama: Kim, Nerede, Ne Yapmış?	31
3.6 Verilerin Analizi	32
4. BULGULAR	33
4.1 Araştırmanın Alt Problemlerine İlişkin Bulgular	33
5. TARTIŞMA	40
6. SONUÇ VE ÖNERİLER	42

6.1 Sonuçlar	42
6.2 neriler	42
7. KAYNAKLAR.....	43
8. EKLER.....	49

TABLO LİSTESİ

Sayfa

Tablo 3.1. Deney grubu veri toplama süreci	31
Tablo 4.1. Deney ve kontrol gruplarının ön-test yazma motivasyonu puanlarının karşılaştırılmasına Mann Whitney U testi sonuçları	33
Tablo 4.2. Deney ve kontrol gruplarının ön-test yaratıcı yazma puanlarının karşılaştırılmasına Mann Whitney U testi sonuçları	34
Tablo 4.3. Deney grubunun ön-test ve son-test yazma motivasyonu puanlarının karşılaştırılmasına ilişkin Wilcoxon İşaretli Sıralar testi sonuçları	34
Tablo 4.4. Kontrol grubunun ön-test ve son-test yazma motivasyonu puanlarının karşılaştırılmasına ilişkin Wilcoxon İşaretli Sıralar testi sonuçları	35
Tablo 4.5. Deney ve kontrol gruplarının son-test yazma motivasyonu puanlarının karşılaştırılmasına Mann Whitney U testi sonuçları	36
Tablo 4.6. Deney ve kontrol gruplarının son-test yaratıcı yazma puanlarının karşılaştırılmasına Mann Whitney U testi sonuçları	37
Tablo 4.7. Deney grubunun ön-test ve son-test yaratıcı yazma puanlarının karşılaştırılmasına ilişkin Wilcoxon İşaretli Sıralar testi sonuçları	37
Tablo 4.8. Kontrol grubunun ön-test ve son-test yaratıcı yazma puanlarının karşılaştırılmasına ilişkin Wilcoxon İşaretli Sıralar testi sonuçları	38

KISALTMA VE SEMBOLLER LİSTESİ

MEB : Milli Eğitim Bakanlığı
TTK : Talim Terbiye Kurulu

TEŞEKKÜR

Bu çalışmanın yürütülmesi sırasında bilgi ve tecrübeleriyle yoluma ışık tutan, desteğini hiç bir zaman esirgemeyen değerli danışman hocam Prof. Dr. Yusuf CERİT' e müteşekkirim.

Yüksek Lisansa başlamanın konusunda tecrübeleriyle motive eden değerli bilgilerini benimle paylaşan Prof. Dr. Ergün ÖZTÜRK' e teşekkürü bir borç bilirim.

Araştırmam boyunca hep yanımda olan, devamlı şekilde destek sunan ve derdim ile dertlenen kıymetli eşim Hande ÇİL'e ve gönlümün sultanı kızlarım Duru ÇİL ve Defne ÇİL' e teşekkür ederim.

Ömrüm boyunca her türlü desteği esirgemeyen, maddi manevi yanımda olup beni yetiştiren ve örnek aldığım babam Hayati ÇİL'e, rahmetli annem Ayfer ÇİL'e teşekkür ederim.

Araştırma yapmam esnasında desteklerini esirgemeyen Dr.Öğr. Üyesi Engin YILMAZ'a, Muharrem ATABAY'a, Meltem KARABUDAK'a, Abdülkadir TÜRKMETİN'e ve diğer değerli dostlarıma;

Hayatıma ve çalışmalarına varlıklarıyla neşe saçan canım öğrencilerime;

Ayrıca bu yaşıma kadar akademik olarak üzerimde emeği olan tüm hocalarıma saygılarımı sunarım.

Gültekin ÇİL

1. GİRİŞ

Bu kısımda araştırmanın problem durumuna, problem cümlesine, amacına, önemine, sayıltılarına, sınırlılıklarına ve tanımlarına değinilmiştir.

1.1 Problem Durumu

Yazma, duygu ve düşüncelerin konuşma gibi başkalarıyla iletişime geçmenin ve kendimizi ifade etmenin bir yoludur. İletişimin ayrılmaz parçasından biri olan yazı insan yaşamının her safhasında devamlı kullanılmaktadır. Bu nedenle bireylerinin kendini net olarak ifade etmesi açısından düzgün cümleler kullanmanın önemli olduğu belirtilmektedir (Özbay, 2002). Yazı, asırlardır bir iletişim aracı olarak insanlar tarafından çeşitli şekillerde kullanılmış, insanoğlunun uygarlığına daha çok katkıda bulunmuş yazının keşfinden başka hiçbir buluş ya da yetenek fayda sağlamamıştır. İnsanlar edindikleri deneyimleri yazı sayesinde gelecek nesillere aktarmış ve günümüzün bilim, kültür ve uygarlık seviyesine ulaşılmasında, nesiller arasında bağların kurulmasında ve insanlığın gelişiminde önemli etkileri olmuştur (Mandı, 2021).

Türkiye’de eğitim sistemi incelendiğinde anadil öğretimi ile ilgili yapılan çalışmalar genellikle ilköğretim kademesinde ve Türkçe derslerinde gerçekleşmektedir. Türkçe derslerinde ana dil ile ilgili yapılan öğretimin temel amacı dilsel becerilerde yetkin, doğru ve etkili iletişim kurma yeteneğine sahip bireyler yetiştirmenin yanında, bireylerin düşünme becerilerini geliştirmek, güçlendirmek, yetkin hale getirmek ve toplumsallaşma adına katkıda bulunmaktır. Dilsel beceriler; okuma, yazma, dinleme ve konuşma olmak üzere dört ana etkinlik üzerinden kazandırılmak amaçlanmaktadır (Kapar Kuvaç, 2008). Dört temel dil becerisi içerisinde hem öğretme hem de öğrenme süreçlerinde güçlüklerle karşılaşılmasından dolayı yavaş ilerleyen ve en son gelişen yazma, bireyler açısından önemli bir beceridir. (Bayat, 2014; Demir, 2011; Karatay, 2011; Temizkan ve Yalçınkaya, 2013; Şahin, 2016).

Nitekim yazma becerisini kazandırmaya yönelik eğitimsel etkinliklerde yetersizlikler olduğu ve yazma becerisinin kazandırılmasında sorunlar bulunduğu araştırmalarda ortaya çıkmıştır (Coşkun, 2006; Demir, 2023; Küçük, 2006). Örneğin Küçük (2006) Türkiye’de yazılı anlatım çalışmalarıyla ilgili birkaç özdeyişin, deyim, atasözünün açıklanmaya çalışıldığı geleneksel yazma metotlarının tatbik edildiği gelişigüzel bir örgüye evrilmiş durumda olduğunu ifade etmiştir. Coşkun

(2006) da eğitim-öğretim çalışmalarının acilen çözülmesi gereken ciddi problemleri içerisinde yazma eğitiminin yer aldığını ileri sürmüştür. Bu sorunu çözebilmek için bireylerde kendilerini yazılı olarak ifade etme becerilerini bütünsel olarak kazandırılması gerekmektedir.

Yazma kavramı çeşitli şekillerde tanımlanmıştır. Yazma, zihinde var olan duygu, düşünce istek, olay, hayal, bilgi ya da deneyimleri belli kurallarla istenen konuyla ilgili olarak planlayıp dil bilgisi kurallarına uygun bir biçimde farklı sembollerle, imgelerle çeşitli şekillerde anlatılması aktarılması veya yazıya geçirilmesidir (Aktaş ve Gündüz, 2004; Arı, 2010; Calp, 2013; Güneş, 2013; Kurudayıoğlu ve Karadağ, 2010; Tekşan, 2013). Yazma fiili zihnimizdekilerini geleceğe, bir başkasına ulaştırılmasına ayrıca kalıcılığının sağlanmasına imkân verir (Aktaş ve Gündüz, 2004). Yazma eylemi, Temizkan ve Yalçınkaya'nın (2013) da ifade ettiği gibi, zihnimizde tasarladığımız şeylerin o an için kaleme geldiği gibi yazılması değil, aksine derin bir bilgi birikimi gerektiren ve uğraştıran bir iştir. Yazma işi bellekte ilişkisi olan birden fazla tümcenin dil bilgisi ilkelerine, yazım ilkelerine elverişli olacak şekilde peş peşe düzenlenmesi gereken ayrıntılı ve yorucu bir iştir (Ungan, 2007).

Yazmak zihinde karmaşık birden fazla süreç içerir bu yüzden öğrencilerin en çok zorlandığı becerilerin başında gelir (Baki, 2019). Bu yeteneğin öğrencilerde davranışsal hale gelmesinde yazım prensiplerini ön planda tutmak öğrencilerin yazma esnasında endişelenmelerine, yazamamalarına, yazamadıkları zaman da yazma eyleminin zor bir eylem olduğunu düşünmelerine sonuç olarak başarısız olduklarını hissetmelerine sebep olmaktadır. Oysa yazmak birtakım kuralları uygulayarak ortaya bir eser koymaktan çok daha fazla şey ifade eder. Özber'e (2019) göre, belki de yazma kurallarına uyamama kaygısı sebebiyle Türkiye'de ilkokul, ortaokul ve liselerdeki öğrencilerde yazma becerisine karşı olumsuz bir tutum oluştuğu görülür. Yazmaya karşı olumsuz tutum geliştiren, yazma motivasyonu olmayan öğrencilere yazma alışkanlığı kazandırmak da bir daha mümkün olamamaktadır. Bu nedenle öğrencilerin yazmaya yönelik motivasyonlarını düşürücü durumların ortadan kaldırılması ve motivasyonları artırıcı önlemlerin alınması önemlidir.

Yazma becerisinin kazandırılmasında dikkat edilmesi gereken faktörlerden biri de bireylerin yazma motivasyonlarının bulunmasıdır. Öğrencilerin bireysel farklılıkları nedeniyle yazma becerisinin kazandırılması ve geliştirilmesi

aşamasında yazmayı öğrenme hızları değişebilmekte olduğundan bireyler arasındaki farkları azaltabilmek için öğretmenlerin öğretimin temeline yazma motivasyonunu koymaları gerekir (Brouwer, 2012). Yazılı anlatım yeteneklerinin geliştirilmesindeki amaçlardan birisi de öğrencinin kendisini ifade etme becerilerini kişisel olarak değerlendirilip bununla beraber iyileştirmeleri de bireysel olarak yapabilmesidir (Cavkaytar, 2010). Yazma motivasyonu, öğrencilerin yaratıcı yazma becerilerini geliştirmek ve yaratıcı yazma etkinliklerine katılımlarını teşvik etmek için önemli bir faktördür.

Yazma eğitiminde de modern eğitim yöntemlerinin en ön sırasında yaşayarak öğrenme prensibi gelir. Çünkü yazma öğretiminde biri kendi içerisinde eleştirel düşünmeyi, yaratıcı düşünmeyi, araştırma becerisini, sorun çözme yetisini kazanır. Türkçe'nin etkili kullanıma dikkat ederek, dil bilgisi kurallarına uyma gereği hisseder. Ayrıca insanlar düşündüklerini, gördüklerini, hayallerini, isteklerini, yaşadıklarını amaçlarına özgü bir biçimde anlatabilme becerisi kazanırlarsa bu bireylerin sosyal hayatta ve okul hayatlarında başarılı olmalarını sağlar (Ungan, 2007). Eğitim sistemimizin ilköğretim kademesindeki yazı yazma etkinlikleri incelendiğinde, çoğunlukla belli sınırları olan, hazırlık sürecinden yoksun, özgünlüğe yer vermeyen ve öğretmen kontrolünde yapılan yazma çalışmaları gibi yetersizliklerin olduğu söylenebilir. Yetersiz kalan bu tür uygulamaların yerine öğrencilerin yazma çalışmalarından hoşlanabilecekleri alternatif bir teknik uygulanabilir. Bu nedenle öğrencilerin yazı yazmayı sevmeleri açısından yaratıcı yazma çalışmalarından faydalanmamız gerekir (Peker, 2015).

Yaratıcı yazma, yazma becerisini ve yaratıcılığı derleyen, becerilerin birbiri ile etkileşimini geliştirmeyi amaçlayan önemli bir tekniktir (Korkmaz, 2015). Temizkan'ın (2011) ifade ettiği gibi, orijinalliğin ilk sırada yer aldığı yaratıcı yazma tekniğinin kaynağında yaratıcılık kullanılarak ortaya konan hayali bir dünya vardır, edebi eserler kapsamında yazarın tecrübe kazandığı izlenimler, hayal dünyasında yer alan tasarımların derlenmesi ile oluşturulur. İlkokul dönemindeki öğrencilerimize yazmayı sevdirebilmek, yazmaktan hoşlanmalarını sağlamak, hissettiklerini rahat bir biçimde yazıya geçirmelerine olanak tanımak, onların yaratıcı özelliklerini meydana çıkarmaktır. Bunun için de öğrencilerde yazma ile ilgili pozitif tutumlar geliştirmesini sağlamak, yazmaktan zevk almalarını sağlamak, duygu ve düşüncelerini doğru olarak, tam olarak, güzel olarak ifade edebilmelerini

sağlamak yaratıcı yazma tekniğinin öğretim esnasında uygulanabilmesi ile mümkündür (Öztürk,2007).

Yaratıcı yazmaya dair yapılan etkinlikler en başta çocukların yeni açılım yapmadan, tedirgin eden ve alelade yazı yazmalarına karşılık olarak orjinal, sürükleyici ve şaşırtıcı bir şekilde duygularını ve görüşlerini kalemle anlatmalarını sağlamayı amaçlamaktadır (Temizkan, 2010). Susar Kırmızı (2008) yaratıcı yazmanın özel bir çalışma alanı olduğunu, yaratıcı yazmanın kapsamlı yapısının kısıtlı bir alanda ele alınmaya uygun olmadığını ifade etmektedir. Bu faaliyet alanı, kurallara bağlı olarak değil, içerik ve hayal gücünün önemiyle desteklenmelidir (Susar Kırmızı, 2015) ve öğrenmeye aday olan kişinin kendine has düşüncelerini, yaşama dair çözüm önerilerini, yaratıcılığını kullanmak suretiyle farklı bileşimler meydana getirebileceği (Zorbaz, 2010) bir uygulama olması gerekir. Ayrıca öğrenen kimseler yazma çalışmalarını beğenerek yürütecekleri bir iş ve davranışsal süreç (Kurudayıoğlu ve Karadağ, 2010) görmeye çalışmalı, duygu ve görüşlerini düş yetisini harekete geçirerek rahatça satırlara geçirmelidirler (Oral, 2014).

Yazmanın belirlenen kurallarının uygulandığı bir eylem olması yazmayı karmaşık bir hale getirmektedir (Özdemir, 2019). Yazma etkinliğinin karmaşık bir hale gelmesinin öğrencilerin yazma motivasyonlarını düşürücü bir etki yaratması beklenebilir. Yazmanın ağırlıklı olarak dil bilgisi kurallarının uygulandığı biçimsel bir süreç olarak görülmesi (Göçen, 2019) yazmanın öğrenciler tarafından bir kurallar bütünü olarak algılanmasına sebep olmaktadır. Bu nedenle yazı yazmaları istendiğinde öğrencilerin ilk akıllarına gelen “yazı yazma kurallarını” nasıl uygulayacakları olmaktadır. Bu da öğrenciler tarafından yazmanın sevilmemesini, yazmanın bir başarısızlık ve sıkıcı bir etkinlik süreci olarak görülmesini de beraberinde getirmektedir. Bu süreç öğrencilerin yazmaya karşı tutum ve motivasyonlarını olumsuz yönde etkileyebilecek ayrıca yazı yazmayı beğenmeleri ve bu durumu hayatları boyunca uygulayabilecekleri beceriye dönüştürmelerini zorlaştıracaktır (Yaman, 2010). Çünkü öğrenciler kendilerinde var olan sonsuz hayallerini, harika fikirlerini kurallar bütününe uyduramayacaklarını düşündükleri için yazıya dökemeyebileceklerdir.

Öğrencilerden önceden belirlenmiş bir iletiye dayalı içerik oluşturulmasının istenmesi yazma davranışına bir dizi kurallar getirme niteliğinde kabul edilebilir. Bu durum öğrencilerin yazmaya ilişkin motivasyonlarını azaltıcı unsurlardan bir diğeri olarak kabul edilebilir. Öğrencinin önceden sınırları çizilmiş iletiye göre bir

muhteva meydana getirmesinin istenmesi aslında onun ifadelerine sınır koyulması, kaleme alacaklarına kendi özünden bir şeyler katmasına engel olunması, kısaca yazısına kendi imzasını atma şansının elinden alınması anlamına gelmektedir (Korkmaz, 2015; Zorbaz, 2010). Böyle bir durumda meydana gelen ürünün, orijinallikten uzak kalmasına yol açmaktadır (Akkaya, 2011). Bu nedenle duygu ve düşünceleri kâğıda aktarmanın bir yetenek olarak görülmesi ve bunun da herkeste var olduğuna inanılmaması gibi yanlış algıların varlığı öğrenenleri yazmaya karşı mesafeli ve çekingen bir yapıya sokmaktadır (Karatay, 2011).

Yazma eylemine karşı kazandırılmayan sevgi duygusu öğrencilerin yazmayı yalnızca ders esnasında kullandıkları bir gereklilik olarak görmelerine olanak tanımaktadır. Ayrıca yazmaya karşı motive olmaya çalışmak yerine bu tür etkinliklerden kaçmalarına, olumsuz tutum sergilemelerine ve dolayısıyla yazma eylemini gerçekleştirilmesi ve başarılması zor bir alan olarak görmelerine ve nihayet bu işi becerecek bir yeteneğe sahip olmadığı algısına kapılmalarına neden olmaktadır (Demir, 2011; Korkmaz, 2015; Maltepe, 2006; Susar Kırmızı, 2009). Nitekim öğrencilerin yazma becerileri edinmeye yönelik tutum ve motivasyonlarının düşük olduğuna ilişkin araştırma sonuçları bulunmaktadır (Avcı ve İşeri, 2014; Göçer, 2010; Özber, 2019; Temizkan ve Yalçınkaya, 2013). Örneğin Avcı ve İşeri (2014) tarafından yapılan çalışmada öğrencilerin yazmaya başka dilsel becerilere benzer şekilde ilgi göstermedikleri, öğrencilerin yazı yazmada beklenen düzeyde motivasyona sahip olmadıkları, yazmaya karşı yüksek düzeyde endişe ettikleri ve aksi tutum oluşturdıkları ortaya çıkmıştır.

Yaratıcı yazma becerilerinin öğretilmesinde öğrencilerin yazmaya yönelik motivasyonlarının artırılmasının gerekli olduğu ve mevcut yazma becerisi kazandırma etkinliklerinin de motivasyonu azaltıcı etkide bulunduğu yukarıdaki açıklamalardan anlaşılabılır. Dolayısıyla motivasyonu artırıcı yolların bulunması önemlidir. Bu çalışma da öğrencilerin yazma motivasyonlarının ve yaratıcı yazma becerilerinin yaratıcı yazma tekniği ile artırabileceği öngörülmektedir.

Genel olarak yazıların alışlageldiği dışında, özgün, bireyin hayal dünyasını yansıtan, yazarken yazılandan keyif alınmanın esas alındığı yazma türüne yaratıcı yazma denilir (Küçük, 2007). Bu yazma türünde bireyler bir zorunluluk hissiyatından ziyade yazma faaliyetinden keyif almaktadırlar. Böttcher (1999) ve Mollaoğlu'na (2002) göre yaratıcı yazma tekniğinin amaçları arasında yazma sürecinin; içselleştirilmesi, aşamalarında alıştırmaya olanağı sağlanması ve yazınsal

türlerde geçiş sağlanması gibi amaçlar yer almaktadır. Demir'in (2011) ortaokul sekizinci sınıf öğrencileri üzerinde yaptığı çalışmada yaratıcı yazma becerisi ve yazmaya yönelik özyeterlik algıları arasında olumlu yönde bir ilişki olduğu ortaya çıkmıştır.

Yazma becerilerinin ürün temelli bir yaklaşım ile gerçekleştirilmeye çalışılması öğrencileri yazma davranışından uzaklaştırmaktadır (Göçen, 2019). Beydemir (2010) ve Kasap (2019) benzer nitelikteki çalışmalarında yaratıcı yazma etkinliklerine katılan öğrencilerin okuma-yazma faaliyetlerine yönelik tutumlarında olumlu yönde değişiklikler olduğu bulgusuna ulaşmışlardır. Yaratıcı yazma etkinliklerinin yaratıcı drama etkinlikleri ile iç içe verildiği, öğrencilerin yaratıcı düşünmelerinin birçok açıdan desteklendiği ve bu durumun okuma yazma faaliyetlerine karşı tutumu pozitif yönde etkilediği görülmektedir (Susar Kırmızı, 2009). Yaratıcı yazmanın barındırdığı amaçlar ve yaratıcı yazmayı ele alan bilimsel çalışmalar yaratıcı yazmanın yazmaya yönelik motivasyonu artırıcı nitelikte olduğunu işaret etmektedir (Böttcher, 1999; Mollaoğlu, 2002).

Yaratıcı yazma çalışmaları yazı yazma faaliyetlerine yönelik peşin hükümlerin önlenmesinde, öğrencilerin gönüllü olarak yazma faaliyetlerine katılmasında bir alternatif olmaktadır (Erdoğan, 2019). Öğrencilerin yazma faaliyetlerinde kendi dünyalarından, kendi istek ve arzularından içeriklere yer vermeleri yazma faaliyetlerini benimsemelerine olanak tanıyacaktır. İlkokul düzeyi öğrencilerin zihin yapıları göz önüne alındığında bu öğrencilerin hayal dünyalarını yazıya aktarmaları, zihinlerini serbest bırakarak yazı yazarken üretkenliklerinin desteklenmesi yazı yazma becerilerini geliştirmenin yanı sıra zihinsel gelişimlerine de etki edecektir. Son yıllarda yaratıcı yazmayı bir disiplin olarak ele alan birçok çalışma görülmektedir. Alan yazında geleneksel yöntemleri ele alan çalışmalara nazaran yaratıcı yazma disiplini daha yeni bir kavramdır. Mevcut çalışmalar genel olarak yazma davranışının kazandırılması ve yazma davranışına motivasyon konusunda yaratıcı yazma tekniklerinin başarısını ortaya koymaktadır (Böttcher, 1999).

Türkçe dersinde kullanılan yazma çalışmaları, çoğunlukla parçanın özetiyle ilgili çalışmalar yapılması veya paragraftan meydana gelen ve meselenin özetlendiği giriş kısmını yazmaya çalışma, örneklerden yararlanılarak zenginleştirilen ve asgari üç paragraftan meydana gelen gelişme kısmını yazmaya çalışma, ana düşüncüyü kapsayan sonuç paragrafı kaleme alarak yazıyı bitirme

şeklinde yöntemler barındırmaktadır. Bu şekilde gelenekselleşmiş anlatım kalıplarına sokulan öğrenciler kendilerine özgü olan yapılandırmayı ortadan kaldırmakta ve yazmaya karşı olan ilgi ve isteklerini kaybetmektedirler (Kuvaş, 2008). Maltepe'nin (2006) ifade ettiğı gibi, Türkçe dersinde öğrenme ve öğretme basamaklarında uygulanan yazma etkinlikleri de ya öğrenenlerin yazı yazmaya yönelik menfi bir tutum oluşturmalarına ya da bu durumun bir neticesi yazmayı gerçekleştirilmesi zor bir yetenek olduğunu idrak etmelerine sebep olmaktadır.

Yazı yazma ile ilgili kurallar elbette ki vardır ve bunlara dikkat etmek gereklidir. Ancak buna dikkat ederken öğrencilerin ilgileri de göz önünde bulundurulmalıdır. Yazı sadece kurallardan oluşan bir ürün değildir; duygu, düşünce ve fikir ürünüdür. Güzel yazı yazmaktan ve metin oluşturma kurallarını uygulamaktan önce, yani öğrencilerin ve çoğu zaman öğretmenlerin de hep akıllarında olan kurallar bütününden önce, yazma bir yaratma işidir; yaratıcılık işidir. Yaratıcı yazma çalışmaları öğrencilerin yazma motivasyonunu ve yaratıcı yazma becerisini geliştiren; yaratıcı düşünme, iş birliği yapma gibi 21. yüzyıl becerilerini destekleyen etkinliklerdir. Öğrenenlerin kendi hayat tarzlarından ve tecrübelerinden hareketle müşahade ettiklerini, hayal dünyalarını, çevrelerine yönelik algılarını aktarmalarına; güçlü ve akıcı bir dil kullanabilmelerine imkân sağlayan, yazı yazmanın öğrenildiğı basamakların her merhalesinde çocukları aktif yapan, farklı dil becerileri kullanmalarını sağlayan haliyle yaratıcı yazma tekniğinin, yazma faaliyetleri esnasında karşılaşılan sorunların çözüme kavuşturulmasında bir alternatif olduğu söylenebilir (Maltepe, 2007; Tonyalı, 2010).

Yaratıcı yazma etkinlikleri öğrencilerin düşünme becerilerini geliştirmeye fırsat veren ve böylece öğrencilerin 21. yüzyıl becerilerini kazanmalarına da destek olabilecek çalışmalardır. Göçer'in (2014) de ifade ettiğı gibi bireylerin bir işte başarı göstermesinde, bu iş veya faaliyete karşı olan görüşünün, yaklaşımının aracısız tesiri olmaktadır. Yazma son derece eğlencelidir ve öğrencilerin tamamen kendilerinin kurabilecekleri kocaman bir dünyadır. Yaratıcı yazma çalışmaları, öğrencilere düşüncelerini, duygularını ve hayallerini özgürce ifade etme olanağı sunar. Bu da öğrencilerin yazma süreçlerine aktif katılımlarını arttırabilir. Yaratıcı yazma etkinlikleriyle öğrencilere sıradan yazma görevlerinin ötesinde yazma deneyimleri de sunar. Bu etkinlikler öğrencilerde yazmayı daha keyifli hale getirebilir.

Yapılan bilimsel araştırmalar incelendiğinde; yaratıcı yazma tekniğinin yaratıcı yazma becerilerini geliştirdiğini (Ak, 2011; Duran, 2010; Öztürk, 2007); yaratıcılık becerilerine olumlu etki ettiğini (Tonyalı, 2010); motivasyonu (Şenel Bingöl, 2021) ve başarıyı artırdığını (Bayat, 2016; Özdemir ve Çevik, 2018) göstermektedir. Duran (2010) tarafından yapılan yazma becerisinin gelişiminde yaratıcı yazma ve geleneksel yazma çalışmalarının etkisinin karşılaştırıldığı araştırmada yaratıcı yazmanın yazma becerileri üzerinde geleneksel yazmaya kıyasla daha etkili bir teknik olduğu ifade edilmektedir. Temizkan'ın (2011) çalışmasında öykü yazma becerisinin gelişmesinde geleneksel yöntemlere nazaran yaratıcı yazma çalışmalarının daha etkili olduğu ortaya çıkmıştır. Yaratıcı yazma çalışmalarıyla yazmayı seven, yazma motivasyonu olan öğrencilerin yazma alışkanlığını kazanmaları da çok daha kolay olacaktır. Yaratıcı yazma tekniği öğrencilere dilbilgisel ve yazım kurallarını öğretmenin yanı sıra yaratıcılık konularına da vurgu yapar. Yazma alışkanlığına sahip bir öğrenci anlatmak istediklerini doğru, kurallara uygun bir şekilde aktarması gerektiğinin önemini de hissedecektir. Yazmayı seven ve yazma alışkanlığı kazanan bir öğrenciye daha güzel yazabilmesi ve kendisini daha doğru bir biçimde ifade edebilmesi için dil kurallarının bir araç olduğu ve gerekli olduğu düşüncesi daha rahat bir şekilde aktarılabilir.

Türkiye’de öğrencilerin yazma motivasyonlarında ve yaratıcı yazma becerilerine sahip olmalarında sorunlar olduğu görölmektedir (Canitezer, 2014; Tok ve Kandemir, 2015; Göçen, 2019). Bu da yaratıcı yazma becerilerinin öğretilmesine yönelik mevcut yöntem ve uygulamaların istenilen düzeyde etkili olmadığını ve alternatif yöntemlerin bulunmasının gerekliliği ortaya çıkarmaktadır. Bu çalışmada yaratıcı yazma tekniğinin öğrencilerin yazma motivasyonlarını artırma ve yaratıcı yazma becerilerinin geliştirilmesindeki etkisi incelenmek istenmiştir. Böylece öğrencilerin yazma motivasyonlarını artırma ve yaratıcı yazma becerilerinin geliştirilmesinde öğretmenlerin kullanabilecekleri bir alternatif tekniğin (uygulama) ortaya çıkarılması sağlanacaktır.

Yaratıcı yazma tekniği sayesinde çocuklar kendilerini, hayal güçlerini ve en önemlisi yaratıcı düşüncelerini yazılarıyla ifade edebileceklerdir. Bu çocukların yazmaya olan ilgisini, motivasyonlarını ve kendilerini daha iyi ifade etme konusunda olumlu yönde artıracaktır. Bu çalışmanın, Türkçe öğretiminde en temel dil becerileri adına tanınan yaratıcı yazma becerisinin geliştirilmesi hususunda alan

öğretimi ile ilgili araştırma yapanlara ve bu alanda uygulama yapan eğitimci insanlara, yaratıcı yazma becerisinin geliştirilmesi konusunda bir bakış açısı kazandırabileceği düşünülmektedir. Bu çalışma aynı zamanda temel dil becerilerinden biri olan yazma becerisini geliştirmek için mevcut öğrenme öğretme yöntemleri arasında yaratıcı yazmanın bir seçenek olarak uygulanabilirliğine ilişkin kanıtlar sunarak da alan yazına katkı yapacağı ileri sürülebilir.

1.2 Problem Cümlesi

Araştırmanın temel problemi “Yaratıcı yazma tekniğinin 4.sınıf öğrencilerinin yazma motivasyonlarına ve yaratıcı yazma becerilerinin gelişimine etkisi nedir?” cümlesidir.

1.2.1 Alt Problemler

1. Deney ve kontrol gruplarının yazma motivasyonu ön test puanları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
2. Deney ve kontrol gruplarının yaratıcı yazma ön test puanları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
3. Deney grubunun yazma motivasyonu ön test ve son test puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark var mıdır?
4. Kontrol grubunun yazma motivasyonu ön test ve son test puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark var mıdır?
5. Deney ve kontrol gruplarının yazma motivasyonu son test puanları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
6. Deney ve kontrol gruplarının yaratıcı yazma son test puanları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
7. Deney grubunun yaratıcı yazma ön test ve son test puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark var mıdır?
8. Kontrol grubunun yaratıcı yazma ön test ve son test puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark var mıdır?

1.3 Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın en temel amacı yaratıcı yazma tekniğinin 4.sınıf öğrencilerinin yazma motivasyonlarına ve yaratıcı yazma becerilerinin gelişimine etkisini tespit etmektir.

1.4 Araştırmanın Önemi

Yazma becerisini öğrencilere kazandırma aşamalarında, yazma kurallarına aşırı önem vermek, öğrencilerde yazı yazmak bir başarı zorluğu olarak

görülmesine, yazarken endişe etmelerine ve yazamadıkları zaman yazma aşamalarında sıkılmasına neden olabilir. Aslında yazma becerisi, çocuklar için sadece kuralları uygulayarak bir metin oluşturmaktan daha çoğunu içermelidir (Göçen,2019).

Yaratıcı yazma tekniği etkinlikleriyle gerçekleştirilen yaratıcı yazma becerisi, çocukların hislerini ve fikirlerini kâğıda döktükleri ve iç dünyalarının zenginliklerini dışarı aktardıkları yetenek olması gerekir. Çocuklar yaratıcı yazma çalışmaları yaparken keyif almalı; bu keyifli aşamaların yazmaya karşı motivasyonlarını arttırdığını, yazma becerilerini geliştirdiğini ve yaratıcı düşünceleri meydana getirdiğini fark etmeli; sınıf arkadaşları ile birlikte oyunlar oynayıp, drama çalışmaları yaptıklarında, ortak çalışmalar sergilediklerinde yazı yazabilme tecrübesini yaşamalıdır.

Yapılacak olan yaratıcı yazma etkinlikleri ile ilkokul 4. sınıf öğrencilerinin yazma motivasyonlarının artırılmasına ve yaratıcı yazma becerilerinin geliştirilmesine faydasının belirlenmesi hedeflenmektedir. Bu bilimsel araştırmanın Türkçe derslerinde, ilkokul 4. sınıf seviyesinde uygulanacak bir çalışma olması, öğrencilerin yaratıcı yazma etkinlikleriyle yazma motivasyonlarının artırılmasına, hayal dünyalarını zenginleştirerek kâğıda aktarmalarını sağlayacak yaratıcı yazma becerilerinin geliştirilmesine faydalı olacağını düşünülmektedir.

1.5 Sayıtlar

Çalışmaya katılan öğrenciler sınıf öğretmenlerinin görüşlerine dayanılarak, öğrenciler veri toplama araçlarındaki soruları samimiyetle, yansız bir şekilde yanıtlamışlardır.

1.6 Sınırlılıklar

Bu araştırma 2022-2023 eğitim yılının ikinci döneminde Sakarya ili Sapanca ilçesinde eğitim-öğretim gören 40 4.sınıf öğrencileri ile sınırlıdır.

Bu araştırma, araştırmada kullanılan veri toplama araçlarıyla sınırlıdır.

Araştırma bulguları, katılımcıların görüş ve tutumlarıyla sınırlıdır.

1.7 Tanımlar

Yazma: Zihinde var olan duygu, düşünce, istek, olay, hayal, bilgi ya da deneyimleri belli kurallarla istenen konuyla ilgili olarak planlayıp dil bilgisi kurallarına uygun bir biçimde farklı sembollerle, imgelerle çeşitli şekillerde anlatılması, aktarılması veya yazıya geçirilmesidir (Aktaş ve Gündüz, 2004).

Yaratıcılık: Probleme duyarlı yaklaşmak, çözümü kolaylaştıracak sorular sormak, probleme dair çeşitli seçenekler sunmak, sınırlar belirlemeden geniş bir perspektifte değerlendirmede bulunmak, çok sayıda değişik düşünceler üretmektir (Karakuş, 2001).

Yaratıcı yazma: Bireylerin belleğindeki işitsel öğeleri, görsel öğeleri, bilgileri ve deneyimleri tekrar kurgu içinde bir araya getirerek modern bir eser oluşturma süreci; düş gücünü hür bir biçimde yazıya dökmesidir (Demir, 2012).

Motivasyon: Bireyin harekete geçmesi ve amaca yönelik girişiminin sürekliliğinin derecesi (Adler ve diğerleri, 2001).

2. ARAŞTIRMANIN KURAMSAL TEMELİ VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde araştırma konusunun kuramsal temelleri açıklanmıştır. Araştırmanın amacı kapsamında yazma ve yazma becerisi, yaratıcılık, yaratıcı düşünme, yaratıcı yazma başlıkları altında kuramsal çerçeve yazılmıştır.

2.1 Kuramsal Çerçeve

2.1.1 Yazma ve Yazma Becerisi

Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı'nın (Talim Terbiye Kurulu [TTK], 2005) ifade ettiği şekli ile yazma eylemi kısaca, zihinde oluşturulan bilgi ve birikimlerin kâğıda dökülmesi işlemi şeklinde tarif edilebilir. Bunun için öğrenenlerin hem duyduklarını hem de okuduklarını iyi kavramaları ve zihin dünyalarında yapılandırmaları gerekmektedir. Yazma eylemi, beyinde yapılandırılmış verilerin iyice incelenmesiyle başlamaktadır. Yazının nasıl oluşturulacağı, hangi amaçla kaleme alınacağı, sınırlarının ve konusunun ne olacağı belirlenerek yazılacak bilgiler seçilmelidir. Bu çerçevede seçilen bilgiler farklı zihinsel süreçlerden geçirilmek suretiyle yazılmalıdır. Bilgilerin hakikati yansıtması, düşünme ve zihinsel yeteneklerin gelişimiyle de alakalıdır.

Sever (1998) yazı yazma eylemini, zihin dünyamızı, işittiklerimizi, kurguladıklarımızı ve görüp tecrübe ettiklerimizi kalemle ifade etmenin yanı sıra çevremizdekilerle de iletişime geçmenin ve kendimizi, hayatımızı anlatmanın bir yöntemi olarak ifade etmiştir. Öğrenenlerin yazma sayesinde kazandıkları bilgi ve deneyimlerini anlattıkları, yazdıkları konuyu başkalarına sunarken daha aktif olduklarına, modern veri ve deneyimler elde ettiklerine, hadiselerin nedenlerini anladıklarına, bu durumda neticeleri ön görmekte zorlanmadıklarına, ürünleri olan çözümlerden hareketle öğrendiklerini ve deneyimlerini çevresindekilere ilettiklerine dikkat çekilmiştir (Belet, 2008). Ayrıca yazmanın, öğrencilerin izleme yeteneklerini, mantıklı bir biçimde tasavvur etme ve onu kendi hayal dünyasında kurgulama kabiliyetini, ana dilini daha aktif kullanabilme yetisini gösterdiğini belirtmiştir.

Yazma sürecinde parçadan bütüne doğru kademeli bir yol izlenmelidir (Balyemez, 2004). Öğrencilere öncelikle kelime grupları tanıtılmalı, daha sonra sırasıyla cümle ve paragraf çalışmaları yaptırılmalıdır. Bu sayede öğrencilerin yazılarını kaleme alırken çok fazla zorlanmamaları sağlanacaktır. Bu süreçte

izlenecek yöntem şu şekildedir: Tüm öğrencilerin üstünde fikir yürütebileceği ayrıca cümleler sıralayabileceği “kardeş, sınıf, sınav, sevgi, arkadaş, eğlence” şeklinde sözcükler ve kavramlar bulunmaktadır. Burdaki kelimeler tahtaya yazılmak suretiyle sözcükler öğrencilerde hangi öğeleri canlandırıyorrsa bunları cümleler ile ifade etmeleri sağlanır. Uygulama daha evvelden öğrencilere bilgilendirme yapılmadan yapıldığında çok fazla yararlı olacaktır. Öğrencilerin kolay ulaşılabilir, günlük yaşamının bir parçası muhasebesinde olan bu ifadelerle ilgili her öğrenci birer cümle yazabilecektir. Bu sayede yaratıcı fikirler barındıran tümce oluşturma uygulaması tamamlanmasının yanında çocukların kendilerine güvenmelerine olanak tanır. Çevrenin, sınıftaki durumların yeterlilikleri düzeyinde farklı sözcükler eklemek ya da çıkarmak mümkündür. Sonraki süreçte gerçekleştirilecek basamalarda bütünüyle teorik sözcükler üstünde yoğunlaşılabilir.

İpşiroğlu (2006) yazmanın aşamalarını şu şekilde sıralamıştır:

1. Ön Hazırlık Çalışmaları
2. Araştırma, ayıklama, seçme (Hazırlık Aşaması)
3. Düzenleme (Tasarım Hazırlama)
4. Yoğurma ve Biçimlendirme (Yazma Süreci)
5. Eleştirme (Öz Denetim)

- Ön Hazırlık Aşaması: Yazma çalışmalarında, yazılan konuya uygun çağrışımları harekete geçirmek çok önemlidir. Bunun için yazma çalışmalarına beyin fırtınası metodu tercih edilerek başlanır ve akla ilk gelenler yazılır.

- Hazırlık Aşaması: Amaç belirlenecek olan aşamaya bakılacak olursa, metot olarak kullanılan beyin fırtınasıyla alınan notlar değerlendirilir. Eksikler tamamlanır, neler yazılmak istendiği netleştirilir, çağrışımlardan gereksiz olanları elenir.

- Tasarım Hazırlama: Önceki iki aşama gözden geçirilir, seçilen çağrışımlar dizgesel bir bütünlük oluşturulacak şekilde sıraya konulur ve kurgu oluşturulmaya başlanır.

- Yazma Süreci: Hem uzun süren hem de önemli olan aşamada, bazı yazarlar önceden yazdığı tasarıma bağlı kalırken, kimileri çağrışımlardan uzaklaşarak çözümleyici düşünme becerilerini sergilerler. Parçalarına ayrılan çağrışımlar adeta yoğrulup, tekrar biçimlendirilir.

- Öz Denetim: Yazma basamakları tamamlandıktan sonraki süreçte gerçekleşir. Yazılanların tekrar incelendiği aşamada, değerlendirme yapılır.

Yazma becerisi; iletişim kurmanın, duyguları, düşünceleri anlatmanın bir yoludur. Bircan-Manay'ın (2017) ifade ettiği şekli ile yazma becerisi, çok yönlü düşünmeyi gerekli kılan ve birçok farklı yapıdan oluşan bir süreçtir. Dilsel beceriler dört temel bileşenden oluşur ve son halkası yazma becerisidir. Yaratıcı düşünme aşaması olarak idrak edilen, bilinen yazma becerisi aslında mekanik yetenek değildir (Akbayır, 2006). Millî Eğitim Bakanlığı (Millî Eğitim Bakanlığı [MEB], 2016) yazma becerisi ile ilgili, Türkçe Dersi müfredatında geliştirilmesinin amaçlanarak; dilin imkanları doğrultusunda öğrencilerden yazılı anlatım prensiplerine dikkat ederek hislerini, fikirlerini, düşlerini, projelerini ve akıllarında yer edinenleri, yazma becerisi olarak kendilerini ifade etmelerini bir alışkanlığa dönüştürmelerini amaçlamaktadır. Teşvik edici yazma uygulamalarına yer verilerek, istendik hedeflere ulaşmak istenmesi yazma becerisinin kazanılmasıyla olabilir.

Can (2018), günümüzde yazmanın bireyin merkezinde yer aldığı ve hayatının her kademesini etkilediğini ifade etmiştir. Yazma becerilerinin gelişebilmesi için bir sorun üzerinde ayrıntılı bir şekilde düşünebilmek, düşündüklerini yalın bir dil ile, anlaşılır ve makul bir sistem içerisinde ifade edebilmek, hoş ifade, çekici bir icatla yazı yazmaya farklılık katarak bu hususta uzmanlaşmış olması gerekir.

Akyol'un (2006) da belirttiği şekli ile, çocuklar yazma becerilerini geliştirdikçe, bölümleri ayırır, inceleme ve düzenleme konusunda daha yetkin hale gelirler. Bu gelişme, daha ileri düzeydeki yazıların meydana çıkmasını mümkün kılar. Fakat yazma becerisi yeterince gelişmemiş bireyler, okudukları metinleri kendi tarzlarına uygun şekilde yorumlayıp birleştiremedikleri için bilgi aktarımıyla bir araya gelmesiyle oluşan yazılarda başarılı oldukları gözlenir. Ancak bu şekilde korunan metinlerin kopyalanması söz konusu olur. Yazma becerilerini geliştirmek için düzenli olarak yazı yazmaya zaman ayırmak gerekmektedir. Günlük tutmak, makaleler yazmak, öyküler oluşturmak veya notlar almak gibi farklı türlerde yazma deneyimleri edinmek yazma becerilerinin gelişimi açısından çok önemlidir. Günlük tutmak, öğrencilere düzenli bir yazma pratiği sağlar. Kendi düşüncelerini, duygularını ve deneyimlerini ifade etmek için günlük yazmak, yazma becerilerini geliştirmenin etkili bir yoludur.

2.1.2 Yaratıcılık

Yaratıcılık, yeni ve işlevsel ürünler ve bu ürünlere çözümler geliştirmek için kullanılan bir bilişsel beceridir. Bu, eski fikirleri yeni şekillerde birleştirerek veya tamamen yeni fikirler üreterek yapılabilir. İsbir Abrekoğlu (2019) yaratıcılığı; mevcut ve önceden oluşturulmuş bağlantılardan değişik bağlantılar oluşturarak, modern değişik fikirsel şekil içerisinde güncel fikirler, deneyimler, ürünler üretmek, hayata yenilik katmak olarak tanımlamıştır.

Önceden bilinmeyi keşfetme, mevcut durumu yeniden değerlendirme ve benzersiz çözümler üretme süreci olarak tanımlanabilir yaratıcılık. Rıza (2000) yaratıcılığı; var olan kalıpları yıkarak, alışılmışın dışına çıkarak yeni fikirler ortaya koyma, klasik düşünme çizgisini kırarak yeni bir düşünme çizgisi oluşturma, bilinmeyenlere adım atma, değişik alternatif çözümler üretme, başkalarının izlediği yolu bırakma, yeni bir buluş yapma, bilinmeyenlerle bilineni bulma şeklinde ifade etmektedir. Yaratıcılık becerisi, yeni ve özgün fikirler üretme yeteneğidir. Bu, eski fikirleri yeni şekillerde birleştirerek veya tamamen yeni fikirler üreterek yapılabilir. Bu neden ile yaratıcılık, eğitim sisteminin tam merkezine yerleştirilmeli ve derslerde öğrencilerin yaratıcılıklarını geliştirecek etkinlik ve uygulamalara daha fazla yer verilmelidir. Yaratıcılık aslında tüm insalarda mevcut bir tutum, davranış biçimidir. Bireyin yaratıcılık potansiyeli doğal ve özgür mahalde var olabilirse tüm bireylerde ilerleme sağlanabilir. Yaratıcılığı gelişen insanlar uyum, sorunlara çözüm, duyarlılık, başkalarının yaşantılarına açık olma gibi becerileri yüksek olan insanlardır.

Tek başlarına kaldıkları zamanlarda çocuklar, yaratıcı davranışlar sergilemektedirler. Fakat yaratıcı davranış düzeyleri yüksek olan bireyler, toplumda sıradan olmamak, sosyalleşme konusunda alt pozisyonda yer alamamak için küçük yaşlardan başlayarak yaratıcılık becerilerini bastırmaya ve bu becerilerin çoğunu tercih etmemeyi öğrenirler. Yaratıcılık becerilerinin geliştirilmesi için yapılacak eğitimlerle, öğrencilerin kendi yaratıcılığının farkında olması oldukça önemli bir durumdur. Bu nedenle küçük yaşlardan başlayarak çocukların; yaratıcı olmaya dikkat eden, risk alabilen, özgün olabilen, eleştirilere karşı açık olabilen, hata yapmaktan korkmayan, görüşlerini rahat bir şekilde ifade eden bireyler olarak büyümeleri önemlidir. Özden bilimsel araştırmasında Davis ve Bull'dan naklettiği şekli ile (Özden, 1997), yaratıcılıkla ilgili verilen eğitimlerin %90'ını

oluşturulabilmesi için yaratıcı tutumların elde edilmesine, yaratıcılığın yerleşmesine bağlı olduğunu belirtilmektedir.

Problem çözme basamakları şeklinde yaratıcılık kavramını tanımlayanalar arasında Wallas (1926) yer almaktadır. Bu düşünce sürecini, hazırlık, tasarım/kuluçka, aydınlanma, doğrulama aşamalarına ayırmıştır. (Onur ve Zorlu, 2017).

- Hazırlık: Sorun hakkında detaylı veriler toplayan yaratıcı kişiler, sorun ile ilgili düşünceler oluştururlar. Daha sonrasında topladığı yararlı görüşler hayata geçirilerek, varsayımlar ve kuramlar arasında bulunan ilişkilere bakılır. Bu aşamada sorun meydana çıkarılır, ayrıntılı olarak ifade edilir. Sorun açıklanır, tanımlanır ve gerekli veriler toplanır. Birey hazır materyalleri inceleyerek, çözüm için gerekenleri inceler.

- Kuluçka: Bu evre, görüşlerinizi meydana atmadan önce geriye çekilerek değerlendirme yapmaktır. Yaratıcı birey, vazifesini tamamlamanın verdiği inanç ile başka proje üzerinde çalışabilir veya tamamen yazma sürecine ara verebilir. Bu süreç dakikalarca, günlerce, haftalarca belki de yıllarca sürebilir. Fikrinizden uzaklaşmak yanlış görünebilir fakat bu süre zarfında fikriniz zihninizin bir köşesinde kuluçkaya yatmaktadır.

- Aydınlanma: Soruna çare olacak fikirlerin birdenbire meydana geldiği evreyi, “kavrama” ya da “iç görü” şeklinde tanımlayabiliriz. Beklenen anının gerçekleştiği zamandır. Yaratıcı arayışın cevabını bulduğunuz bu evreye kadar beyin sürekli problemle meşguldür. Buluşlar ani olarak ortaya çıkmış olsa da düşünceler ortaya çıkana kadar uzun bir süreç geçer.

- Doğrulama: Bu aşama, yaratıcı sürecin son aşamasıdır. Problemin çözümü pratiklik, uygunluk, geçerlilik bakımından kontrol edilir. “Doğrulama” ya da “gerçekleşme” olarak da bilinen bu evrede mantıklı düşünme devreye girer ve fikirler daha ayrıntılı hale getirilir. Düşüncelerdeki zayıflıklar tespit edilerek, çözüm için bazı değişiklikler yapılır (Karataş Öztürk, 2007).

Bu aşamalar, her zaman birbirini takip eden kesin bir sırayla gerçekleşmez. Örneğin, kuluçka aşaması, hazırlık aşamasında veya uygulama aşamasında da gerçekleşebilir.

Yaratıcılıkla ilgili yapılan çalışmalar incelendiğinde yaratıcılığa özgü birçok özellik gözlemlenmiştir. Yaratıcılığa özgü bazı önemli özellikler ve nitelikleri şu şekildedir (Beydemir, 2010):

- Sorulara Karşı Duyarlılık (Sensitivity to Problems): Yaratıcı düşünen birey, çevresine farklı gözle bakar, sorunların özünü kavrar ve çevresindeki kaynaklardan yararlanarak çözüm odaklı düşünür. Problemin çözümü için alışılmışın dışında özgün, farklı çözüm önerileri sunar. Bu süreçte birey özgür, dinamik ve üreticidir. Sorunun özüne iner, ilgilenir ve bulur.

- Fikirlerde Akıcılık (Suency of Ideas): Sorunun çözümü için uğraşırken yaratıcı kişiler, özgün ve farklı çözüm yolları öğrenmeye çalışır. Zengin düşüncelerden özgün, yeterli gördüğünü rahat bir şekilde tercih edererek yapar.

- Esneklik (Plexibility): Esnek düşünme, özgün bakış açılarında çeşitlilik geliştirme, olaylara farklı açılardan bakma ve değişik düşünceler ortaya koyma yeteneğidir. İlk defa karşılaşacağı boyutlara rahat bir şekilde uyum sağlayarak, diğer yaklaşıma kolayca geçme becerisidir.

- Özgünlük (Originality): Yaratıcı bir kişinin bariz niteliklerinden birisi özgünlüktür. Yeni ya da teklik özelliği taşıyan fikirler üretme, yepyeni yaklaşımlarda bulunma, keşifler yapma ve yepyeni yapıtlar ortaya koyma boyutudur. Birey, önceden kimsenin ulaşamadığı, keşfedemediği, düşünemediği, yapıp üretmediği yepyeni bir başkalık oluşturur. Problemin çözümünde yepyeni yaklaşımlar izler, farklılık ve yegânelik ön plandadır.

- Düzenleme ve Yeniden Tanımlama Yeteneği (The Ability Redefinitionand Rearrange): Düzenleyici düşünmedeki özgün birey, fikirleri genişletme, geliştirme ve süsleme yeteneğine sahiptir. Çoğu zaman karmaşık ve karışık şeylere yönelirler, alışagelmiş olandan farklı olanı görürler. Doku ve zenginliğe daha fazla dikkatlerini çekerler, yeniden tanımlayıp düzenlerler.

- Analiz Etme ve Soyutlama Özetleme Yeteneği (Analysis orAbility to Abstract): Problemin çözümünün, problemi parçalara ayırıp her bir parça için yeni kavram ve çözümler üretme, ayrıntılara odaklanma, bulduğu verileri soyutlama ve analiz etme yeteneğine sahip olanlar yaratıcı bireylerdir. Bu süreçte yeni çözüm stratejileri geliştirir.

- Bir Sonuca Götürme ve Birlesim Sentez (Synthesisand Closure):

Yaratıcılık geleneksel alışılmış düşüncelerin tersine, birbiriyle bağlantısız olan öğelerin ve kısımların birbirleriyle tutarlı biçimde birleştirme sürecidir. Harmanlanan öğelerin kendi özelliklerini kaybederek birleştirilmesiyle yepyeni bir sentez oluşur. Öğeler arasında yeni bağlantılar kurularak ortaya özgün üretimler çıkar.

- Tutarlı Şekilde Düzenleme (Coherence of Organization): Bütünün parçalarını, öğelerini ve objeleri farklı ve uyumlu biçimde düzenleme becerisine sahip olanlar yaratıcı bireylerdir. Nesnelerin ve durumların bölümlerini uyumlu ve bağlantılı biçimde düzenleyip modern eserler oluştururlar.

Yaratıcılık, sanat, müzik, edebiyat, bilim ve teknoloji dahil olmak üzere birçok alanda önemli bir rol oynar. Yaratıcılığın temel nitelikleri ve niteliklerin genel özellikleri şu şekilde açıklanabilir (Duman, 2011).

- Akıcılık: Akıcılık, bol ve zengin düşünce ortaya koyma, hemen çözüm bulma, fikirler üretme ve alternatifler sunma şeklinde tanımlanabilir. Belli bir zaman dilimi içerisinde başka kişilere oranla çok düşünce üretmektir.

- Esneklik: Esneklik, olaylara farklı açılardan bakarak değişik düşünceler ortaya koymak, zihindeki kalıplaşmış düşünceleri yıkarak özgür düşündürmektir. Başkalarının izlediği yolun dışına çıkarak, alışılmışın dışındaki alışılmayanları bulmak; bir görevde strateji değişikliği yaparak düşünceleri bir yönden bir yöne değiştirmektir.

- Özgünlük (orijinallik): Her şeyde bireysellik, bambaşkalık, benzersizlik, farklılık, yeganelik anlamına gelen özgünlük; değeri biçilemeyen yapıtlar ortaya koymak anlamında kullanılır. Daha önce kimsenin yapamadığı, üretmediği, keşfedemediği, bir ürün ortaya koymaktır.

- Ayrıntılama (detaylara girme-zenginleştirme): Ayrıntılama, fikirleri genişletme, geliştirme ve süsleme yeteneğidir. Çoğu zaman karmaşık ve karışık şeylere önem veren düşünürler, yaptıkları ürünlerdeki doku ya da zenginliğe başka insanlardan daha fazla dikkat ederler. Bir olayın, nesnenin, bilginin en ayrıntılı analizlerini yaparak ona yeni bir estetik ve konum kazandırır.

2.1.3 Yaratıcı Düşünme

Yaratıcı düşünme, yeni ve özgün fikirler üretebilme yeteneği olarak ifade edilebilir. Bu süreç, problem çözme, keşfetme, gelişmişlik ve özgün düşünme özelliklerini içerir. Yaratıcı düşünme, çoğunlukla olağandışı, beklenmeyen ve

özgün çözümler üretebilmek için geleneksel kalıplarını aşmayı gerektirir. Yaratıcı düşünme, alışılmış yöntemlerin dışında, özgün, yeni ve etkili çözümler üretme sürecidir. Bu tür düşünce, sıradanın ötesine geçen, farklı bakış açıları kullanma ve bilinen kalıpları aşma yeteneğini içerir. Yaratıcı düşünme, bireyin günlük yaşamında karşı karşıya kaldığı sorunlara özgün ve farklı çözüm yolları geliştirebilmesidir (Temizkan, 2011).

Fisher (1995), Cropley' e (2007) göre yaratıcı düşünme şu özellikleri içerir:

- Yeni ürünler toplayabilme
- Etkileyicilik
- Olağandışı olma
- Olağandışı ürünler ile şaşırtabilme
- Hayal gücünü geliştirme
- Bağımsız
- Değerlendirilebilir özelliklere sahip olma
- Farklı seçenekler sunabilme
- Deneyimlere dayalı olma
- İçgörüyü yansıtabilme
- Esneklik
- Algı ve alışkanlıkları dönüştürebilme ve değiştirebilme
- Farklı bakış açısı sağlama
- Kaliteli ve orjinal ürünler geliştirebilme
- Etik ilkelere uygun olma
- Tanımlanabilen yeni öğreler eklenebilme

Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu yaratıcı düşünme becerisini; öğrencilerin temel bir görüşü, değişik durumlarda tekrardan yararlanma veya tümüyle özgün fikirlerden hareket ederek güncel, değişik eserler ve veriler oluşturma, hadiseleri değişik görebilme, ufak ölçekli birtakım yenilikler yapabilme yeteneklerini içerir. Ayrıca, detaylı düşünceler oluşturma ve çoğaltma, problemlere benzersiz, özgün çareler arama; bir görüşe veya esere değişik yönlerden inceleme, tümüyle inceleme yeteneklerini kapsar şeklinde ifade etmektedir.

Millî Eğitim Bakanlığı geliştirmeyi amaçladığı beceriler arasında yer alan yaratıcı düşünme becerisini öğrencilerde, Türkçe dersi müfredatıyla kazandırmayı düşünmektedir (MEB, 2019). Bu nedenle 21. yüzyıl becerileri arasında yer alan yaratıcı düşünme yeteneğini öğrencilerde geliştirmek, öğrencilerin yaşadıkları

döneme ayak uydurması ve yaşamlarında daha aktif ve üretken olmaları bakımından önemlidir.

Faydası olduğu düşünölen yaratıcı düşünmenin alan yazında benimsenen birtakım becerileri şunlardır: Orijinallik, dönüştürme, benzerlik, detaylandırma, değışken, problemlere duyarlı, birleşim ve tahlil yapabilmek becerisine sahip, işini tam yapma, problemleri tarif edebilmek, özgür, akıcı, düş gücü, çocukça fikir yürütebilme becerisi, mantıksal düşünme, sezgi, varsayım, odaklanma becerisi, olağanüstü ilişkiler oluşturma, kendi kendine fikir üretme ve ilişki kurma becerisi, meçhullere aldırmama, önceden hüküm sahibi olmama, özgür düşünceler oluşturmaktır (Özden, 2014).

2.1.4 Yaratıcı Yazma

Yaratıcı yazma, düşünsel serbestlik, hayal gücünün sınırlarını zorlama ve özgün metinler oluşturma yeteneğı gerektiren bir yazma türüdür (Özdemir& Çevik, 2018). Yaratıcı yazma, sabır, pratik ve deneme-yanılma gerektiren bir süreçtir. Yaratıcı yazma çalışmaları, kişilerin hayal dünyasını geliştiren, fikirlerini diğerk kişilerle paylaşmasına imkân veren, yaratıcılıklarını ön plana çıkaran, farklı ürünler ortaya koymasına zemin hazırlayan ve yazmayı sevdiren çalışmalardan biri olduğu söylenebilir. Yaratıcı yazma etkinliklerinin, bireylerin yaratıcılığını geliştirdiğı için 4 temel dil beceri alanı olan okuma, yazma, dinleme ve konuşmayla da ilişkili olduğu düşünülmektedir. Yaratıcı yazma yaklaşımı, yazma becerilerini geliştirmek ve öğrencilerin yazma sürecine olumlu bir şekilde katılmalarını teşvik etmek için kullanılan bir eğitim yaklaşımıdır. Yaratıcı yazma etkinlikleri bireysel bir etkinlikten farklı olarak sosyal etkileşim gerektiren bir durumdur. Yazma sürecine giren çocuklarımızın paylaşımcı yazma yaparak yazma sürecinin ve mesuliyetlerinin daha çok farkına varmalarını sağlayacaktır. Yaratıcı yazma, öğrencilere hayal gücünü kullanma fırsatı sunar. Farklı konseptler, hikayeler veya fikirler oluşturmak, öğrencilerin yaratıcılıklarını geliştirmelerine yardımcı olur.

Öğrencilerde yazma yeteneklerine katkıda bulunmak ve yazma sürecine faydalı şekilde katılmalarına yardımcı olmak için kullanılan bir eğitim yaklaşımıdır yaratıcı yazma yaklaşımı. Yaratıcı yazma yaklaşımı, öğrencilere yazma sürecine daha yaratıcı, daha anlamlı ve kişiselleştirilmiş hale getirmeye odaklanır. Temizkan (2011), yaratıcılıkla kurgulanan hayal dünyasının olduğu yaratıcı yazma yaklaşımının ilk aşamasında orjinallik yer alır. Edebi eserler açısından bakıldığında kurguya, yazan kişinin kazandığı intibayı kişisel hayal alemindeki oluşturdıkları

dizayn ve imajı birleştirerek oluşanları yazı ile buluşturmasıyla oluşacağını ifade etmiştir. Yaratıcı yazma, yaratıcılığı ve kişiliği geliştiren yöntem veya teknikler arasındadır. Yaratıcı yazma uygulamalarının en hayati hedefi öğrencilerin kendi kendini tekrarlayan, sıkıcı yazılar yazmak yerine, duygu ve düşüncelerini akıcı, orijinal, ilgi çekici bir formda yazılar yazabilmesini sağlamaktır. Bununla beraber yaratıcı yazma uygulamaları ile çocukların i dünyalarına inmek olanaklıdır.

Yaratıcı yazma yaklaşımı ile ilgili Maltepe (2006), ğrencilerin değişik sistemlerle duyuşsal ve bilişsel olarak yazmaya hazır bulunuşluluklarının etkin hale getirildiği, her öğrenciye göre değişik ve eğlenceli, bireysel ve iş birlikli yazma faaliyetlerinin uygulandığı, oluşturulan metinlerin paylaşımına değer verildiği ve çıktının yanında sürecin de değerlendirildiği; tüm yazma süreçlerinde yaratıcılığın teşvik edildiği süreç merkezli bir yazma yaklaşımı şeklinde ifade etmektedir. Can (2018), yaratıcı yazma etkinliklerinde amaç öğrencilerin kendi iç dünyalarının sınırlarının farkına varmalarını sağlamak, içlerindeki yaratıcı düşünme ve orijinal fikirler ortaya koyma yeteneğini ortaya çıkarmak ve bulmalarını sağlamaktır. Yaratıcı yazmanın en önemli amacı, öğrencileri yazma sürecinin sıkıcılığından kurtararak sıradan bir yazma sürecinin tersine, yaratıcı yazma etkinlikleriyle i dünyalarına inip, öğrencilerin duygularını ve düşüncelerini eleştirmeden, yargılamadan akıcı bir biçimde yazıya dökerek ifade etmelerine yardımcı olmaktır.

Yaratıcı yazmanın temel hedefleri şunlardır:

- Duygu ve düşünceleri özgün ve akıcı bir şekilde harekete geçirerek, duygu algılarını geliştirme.
- Duygu ve düşüncelerin sentezlenerek, zihinsel sürecin performansına dönüşmesine yol açar.
- Yaşantılara, olaylara, durumlara farklı açılardan bakabilmeyi ve analiz yapabilmeyi sağlar.
- Odaklanma, retme, gözlemleme, analiz ve sentezleme, eleştirel düşünme yetilerini geliştirir.
- Ben'i, kendi dilimizi, özgün olanı, biricik bana özgü olanı bulabilmek için; kafamızdaki kalıpları, n yargıları ve tıkanma noktalarını kırabilme (İpşiroğlu, 2006; Kapar Kuvanç, 2008).

Yaratıcı yazma sürecinin aşamalarını İpşiroğlu (2006) beş aşamada ifade etmiştir:

- Beyin fırtınası (Ön hazırlık aşaması): “Özgür düşünme ” veya “yaratıcı bir biçimde fikir geliştirme” olarak da düşünülen beyin fırtınası ile amaçlanan, öğrencilerin zihinlerini aktif hale getirmek ve onların özgün düşünmesini sağlamaktır. Beyin fırtınası sırasında farklı sorular sormak, yorumlar yaptırmak, daha önce düşünülmemiş çözümleri ortaya çıkarır. Böylece yenilikçi ve yaratıcı duygu ve düşünceler oluşur.

- Araştırma, ayıklama, seçme (Hazırlık aşaması): Bu süreçte hayal yoluyla düşünce ve fikir üretmek ön plandadır. Yazma amacı somutlaşır. Bu aşamada beyin fırtınası yöntemiyle biriktirilen çağrışımlardan gereksiz olanlar elenir, eksikler tamamlanır ve amaç belirlenir. Neler yazılmak istendiği, eldeki malzemelerin neler olduğu ve ne şekilde kullanılacağına karar verilir. Düşünce ve bilgi birimi yetersiz hissedilirse araştırma yapıp, eksikler tamamlanır.

- Düzenleme (Tasarım hazırlama): Düzenleme sürecinde, ilk iki aşamadan elde edilen çağrışımlar ve fikirler, hayaller veya belgeler toplanır. Seçme, ayıklama ve düzen oluşturma işlemlerinin yapılabilmesi için bir bütünlük olmalıdır. Yazmaya nereden ve nasıl başlanacağı, yazımın bir bütünlük içinde olması, devamının nasıl gelişeceği, düşünceleri sıraya nasıl koymam gerektiği gibi sorular bu aşamada cevap bulur.

- Yoğurma ve biçimlendirme (Yazma süreci): Yazma sürecinin başladığı en önemli ve uzun aşamadır. Bir önceki aşamada oluşturulan kurgusal düzenin yazılı olarak ifade edildiği süreçtir. Bu süreçte bakış açısı dışına çıkmadan paragraflar arası anlamlı bir ilişki kurmak oldukça önemlidir. Yazma süreci planlanan düzenin dışına çıksa da planlarımızı değişen sürece göre yeniden bir düzene koymalıyız.

- Eleştirme (Öz denetim): Bu aşama bireyin yazar olma konumundan çıkıp, okuyucu konumuna geçtiği aşamadır. Yazma süreci bitmiştir, birey yazdıklarını gözden geçirir. Yazılanların bütünlük içerisinde olup olmadığını, düşünce duyguların doğru şekilde organize edildiğini kontrol eder.

Tamamlanan bu aşamalar her bireyde benzer zamanlarda gerçekleşmeyebilir. Bireysel farklılıklar bu süreçteki aşamaları da etkileyebilecek bir unsurdur. Bazıları uzun bir hazırlık zamanına gereksinim duyarken bazıları uzun bir okuma ve araştırma zamanına gereksinim duyabilir. Her bireyin kendine özgü

bir yazma disiplini bulunmaktadır. Bireylerin kendilerine özgü düşünme sistemleri bu süreci şekillendirecek bir etkidir (İpşiroğlu, 2006).

Yaratıcı yazma sürecine katılan bireyler, sosyal becerilerini geliştirme ve iletişim becerilerini olumlu yönde arttırma açısında kültürel bir katkıda sağlayabilirler. Yaratıcı yazma çevremizdeki dünyadan elde ettiğimiz izlenimleri farklı durumlarla ortaya konulmasını sağlar. Hayal gücünün, algıların, deneyimlerin kullanıldığı yazma etkinlikleridir. Tsang ve diğerlerinin (2003), öğrencilerde bulunan yaratıcı anlatımları destekleyen etkenler, alanda bulunan araştırmacılar da hayli çok alaka uyandırmış, öğrenciler ve öğretmenler arasındaki ilişkinin ilk merkezi olduğunu ifade etmişlerdir. Yaratıcı yazma yaklaşımında öğretmenlerin görevi, öğrencilerin etkin öğrenmeye isteklendirerek yaratıcılıklarını geliştirmek için alakalı sınıflarda gerçek çevreyle ilgili etkenleri oluşturmaya çalışmak şeklinde tanımlanmıştır. Öğretmenler yaratıcılığı geliştirme, destekleme ve değer biçme kabiliyetlerinin yetersizliği nedeniyle öğrencilerin yaratıcılıklarını istemsiz bir şekilde zayıflatabilir ve sınıf ortamında yaratıcı problem çözme taktiklerini kullanmalarında gönülsüz olabilirler.

Yaratıcı yazma çalışmaları öğrencilerin düşünme becerilerini geliştirmeye fırsat veren ve böylelikle öğrencilerin 21. yüzyıl becerilerini kazanmalarına da destek olabilecek uygulamalardır. Eleştirel düşünme, iletişim, tasarım odaklı düşünme, yaratıcı düşünme, problem çözme becerileri yazma sürecinde geliştirebilecek önemli 21. yüzyıl becerileri arasında yer almaktadır. Günümüzde araştırmacı, sorgulayıcı, yaratıcı ve yapıcı vb. yeterliliklere sahip kişilere gereksinim duyulmaktadır. Sorgulayıcı, yapıcı, araştırmacı ve yaratıcı yeterliliklerine sahip kişiler kendilerinin olduğu kadar toplumların ve ülkelerinin de ilerlemelerine katkı sağlarlar. Kaliteli bir eğitim-öğretim yolu ile bu niteliklere sahip bireyler yetiştirilebilir. Günümüzde kas gücünün yerini aklın gücünün aldığı ve birçok fiziksel işin artık insan zihninin ürettiği bilgilerin neticesinde teknoloji aracılığıyla yapılmaya başlandığı bir dönemde, eğitimin hızlı değişime uyum sağlamada üstleneceği rolün önemi tartışılmaz derecede açıktır (Aybek, 2007).

Genellikle yazmak, çocukların severek yaptıkları bir faaliyet değildir. Bu nedenle ki çocuklar; yazı yazarken belli kurallara uymak zorundadırlar. Okulun ilk yıllarında yazma çalışmalarının yanı sıra kâğıdı tertipli ve düzenli kullanmayı, dilbilgisi ve yazım kurallarına uyma gibi kurallar öğretilirken aynı zamanda da yazı yazma yöntemi öğretilmeye çalışılır. Fakat bu çeşit faaliyetler esnasında çocuklar,

yazının şekline daha fazla odaklandıkları için içeriğiyle ilgilenmezler ve yazı yazmak adeta bir işkence gibi gelir. Yazı yazmanın daha sevilir bir etkinlik olması için yaratıcı yazma çalışmalarından yararlanılmalıdır (Kapar Kuvanç, 2008).

Yaratıcı yazma tekniği; öğrencilere yazma sürecini daha ilgi çekici ve kişiselleştirilmiş hale getirme potansiyeline sahiptir. Bu teknik öğrencilere dilbilgisel ve yazım kurallarını öğretmenin yanı sıra, düşünce ifadesi ve yaratıcılık konularına da vurgu yapar. Öğrencilere düşüncelerini, duygularını ve hayallerini özgürce ifade etme fırsatı sunar. Yaratıcı yazma, öğrencilerin kendi deneyimlerini metinlere yansıtarak öğrenmelerine yardımcı olur. Öğrencilerin okuma alışkanlıklarını geliştirmelerine yardımcı olunarak, çeşitli türlerde kitaplar okumaları teşvik edilir. Bu alışkanlık öğrencilerde kelime dağarcıklarını genişletecek ve yazma becerilerini geliştirecektir. Yaratıcı yazma etkinlikleri dilin canlı bir şekilde yaşanması ve etkili bir şekilde uygulanması, duyguları ve düşünceleri düzenleme becerilerinin geliştirilmesi, bilginin keşfedilmesi, hayal gücünün genişletilmesi, eleştirel düşünme becerileri kazanma, analiz ve sentez yeteneklerinin artırılması, temel dilbilgisi ve noktalama kurallarının kullanılması gibi amaçlarla da gerçekleştirilmektedir (Temizkan, 2010).

Yaratıcı bir yazıda olması gereken nitelikler:

1- Fikirler: Yazma parçalarının esasları fikirlerdir. Öğrenci seçtiği yaratıcı fikri analiz eder, ana fikrine ve ayrıntılarına göre geliştirir.

2-Organizasyon:Yazma sürecinin iskeleti konumunda olan organizasyonda, öğrenciler yazma boyunca yazılarını organize ederler. Yaptıkları tasarı ve planları izleyerek, fikirler arasında geçiş sağlarlar. Önemli soruları da cevaplandırarak, tatmin edici bir şekilde yazımlarını bitirirler.

3- Üslup: Yazma parçasındaki en önemli unsur üsluptur çünkü yazarların ayırt edici stilleridir. Culham üslup için, (2003) “Yazarın müziği, kelimelerde ortaya çıkar” tanımını yapar. Öğrencilerin kullandıkları kelimeler ve oluşturdukları cümleler yazımlarındaki üslubu oluşturur.

4- Kelime Seçimi: Öğrencilerin dikkatle seçmiş olduğu kelimeler, yazıya anlam ve çekicilik katar. Dilin canlılığı ve zenginliği yazar için büyük bir güçtür. Öğrenciler, yazılarını tekrar gözden geçirerek kelime seçimine odaklanır.

5- Akıcı cümle: Cümlelerin, ibarelerin hiçbir engelle rastlamadan sürdürülmesine akıcılık denir. Akıcılık, yazıdaki dilin ritmidir. Cümlelerin

uzunluğu ve kuruluşlarına göre yazılar bir ritme sahip olurlar. Öğrenciler bu doğrultuda yazılarını yeniden gözden geçirerek akıcılığını geliştirirler.

6- Mekanikler: Yazma sürecinde; doğru telaffuz etme, büyük harf kullanma, noktalama ve dil bilgisi bu aşamada yer alır. Öğrenciler yazılarının ön okumalarını gerçekleştirerek daha kolay okunabilmesi için imla hatalarını düzeltirler (Öztürk, 2007).

Yazar, iyi bir yazıda bulunması gereken niteliklere ek olarak yazılarını cesur ve dürüstçe yazabilmelidir. Bu nitelikler yazarın yazısında bulunduğu sürece yazısını geliştirip, yaratıcılığını ortaya koyup okuyucuyu etkileyebilir (Öztürk, 2007).

Yaratıcı yazma çalışmalarının sağladığı yararları şu şekilde ifade edebiliriz:

- Yaratıcı yazma çalışmaları öğrencilerde yazma isteği uyandırarak, yazma sürecini içselleştirir. Uyandırdığı merak, ilgi ve hayal gücü kullanımı öğrencilerin yazma kaygı ve korkusunu yok eder.
- Planlama, yazım, gözden geçirme ve düzeltme aşamaları sırasında sürekli yazma alıştırmaları yapılarak, bütünlük kontrol edilmektedir.
- Dil, sanat, matematik, müzik, tarih, sosyal bilimler vb. bütün alanlarda yaratıcı yazma çalışmaları kullanılabilir.
- Yaratıcı yazma, bütüncül bir öğrenme sağlayarak tüm duyularla algılanan dış dünya ile kendi iç dünyalarını keşfini sağlar. Öğrenme bilinçsiz olarak yapılsa da tüm duyular kullanılmış olur.
- Yaratıcı yazma çalışmaları, öğrencilerin iş birlikçi çalışmalarına olanak sağlar. Öğrenciler birbirlerinden yeni fikirler edinerek yeni bakış açıları geliştirir, yazma sürecini eğlenceli hale dönüştürürler.
- Her öğrenciye farklı öğrenme etkinlikleri sunan yaratıcı yazma etkinlikleri, herkese kendi ürününü seçme ve kullanma şansı verir. Böylece öğrenciler düş dünyalarıyla baş başa kalarak yaratıcı yazma metinlerini oluştururlar. Bu süreçte başarılı öğrenci de başarısız öğrenci de aynı ölçüde yazmaya yönlendirilir.
- Yaratıcı yazma tekniği; öğrencilerin zengin iç dünyalarını, duygu ve düşüncelerini örnek yazılı metinler üzerinden yeni biçimler oluşturarak ifade etmelerini sağlar. Öğrenciler farklı bakış açıları kazanarak, yazınsal türde metinler oluştururlar.

- Yaratıcı yazma çalışmaları ile tüm öğrenciler düş ve hayallerini, ön yargıları olmadan, özgün bir şekilde dile getirirler. Yaratıcı yazma öğrenciler için bir terapidir.

- Yaratıcı yazmayla dış dünyadan algılanan izlenimler kurgulanarak, şekillenir ve özgün bir şekilde yazıya dökülür. Dinleyenin zihni ile bağ kurularak, ikna etme becerisi geliştirilir.

- Yaratıcı yazmada, öğrencilerin yazma konularını ve yöntemlerini kendilerinin seçmeleri, bilişsel düzeylerinin ve iletişim becerilerinin gelişmesini sağlar (İpşiroğlu, 2006; Kapar Kuvanç, 2008).

Yaratıcı yazma öğretiminde yararlanılabilecek birçok değişik yöntemleri vardır. Böttcher (1999) bu yöntemleri altı başlıkta toplamış ve şu şekilde ifade etmiştir (akt. Maltepe, 2006):

1. Fikir birliği yöntemi: Bu yaklaşımda, fikirlerin ağ oluşturmaya yardımcı olan bir tema veya yönerge önceden verilir. Bu sayede öğrencilere, fikirlerin, resimlerin, anıların, hikayelerin, renklerin ve benzeri unsurların bireysel olarak şekillendirilmesinde yardımcı olunur. Öğrencilerin yazma çekincesini yenmek için sıklıkla kullanılan fikir birliği yönteminin yanı sıra kümeleme, kavram haritası, beyin fırtınası, otomatik yazma, akrostiş, hayal yolculuğu gibi alt yöntemler de bulunmaktadır.

2. Yazma oyunları: Yazma oyunları, yaratıcı yazma tekniklerinin birleştiği ve genellikle işbirlikçi çalışmayı içeren bir aşamadır. Bu oyunların amacı, yazma sürecini kolaylaştırarak ve eğlenceli hale getirerek öğrencilere yazmaya başlamalarında yardımcı olmaktır. Örneğin, öykü bütünleştirme, sözcük avı, sözcük torbası, sözcük sepeti gibi etkinlikler yazma oyunlarına güzel örneklerdir.

3. Kurallara ve yöntemlere göre yazma: Öğrencilere örnekler verilerek buradakileri kendi isteklerine göre şekillendirme ve geliştirme fırsatı sunulur. Bu tekniği “yapılandırılmış yazma” şeklinde de ifade edilir. Kurallara ve belirli tekniğe göre yazma, örneğin haiku veya kartopu şiiri gibi uygulamaları içerir.

4. Edebi yazma ve edebi türlere göre yazma: Amaç önceden verilen edebi metne ve o metnin içerdiği kurallara göre yazmaktır. Edebi metinler aracılığıyla bir yandan anlatım olanakları sunulurken, diğer yandan metnin estetik edebi karakteri, şiir dili ve değişik bakış açıları ortaya konulur. Öğrenciler bu hususları göz önünde bulundurarak verilen metni tamamlama, azaltma ve dönüştürme üzerinde çalışırlar.

5. Uyarıcı yazma: Bu adım, öğrencilerin yazma işine dikkat çekmek için kullanılan bir metottur. Bu yaklaşımda, yazma iklimi, coğrafya, resimler, müzik, dans, sözcükler, paragraflar gibi çeşitli yazma uyaranları kullanılarak öğrencilerin yazma sürecine motive olmaları sağlanır.

6. Yaratıcı metinleri sürekli yazma: Öğrencilerin metinlerin üzerlerinde çalışma yaparak üstteki yöntemlerin hepsini kullanarak metin oluşturmaya ve üretmeye teşvik eder. Öğrenciler tüm yöntemler arasında ilişki kurabilmesi için yüksek bir motivasyona sahip olmaları gerekir.

2.2 İlgili Araştırmalar

Duran'ın (2010) “Yaratıcı Yazma Yaklaşımının Yazılı Anlatım Becerisinin Gelişimine Etkisi” adlı araştırmasında ilköğretim kademesindeki öğrencilere yaratıcı yazma çalışmalarının yazılı anlatım yeteneklerinin gelişimine etkisini incelemeye çalışmıştır. Bu doğrultuda tarama modelini kullanmıştır. Yaratıcı yazma etkinliklerinin kullanıldığı sınıflarda yazma becerilerinin gelişiminin olumlu olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Temizkan (2011) “Yaratıcı Yazma Etkinliklerinin Öykü Yazma Becerisi Üzerindeki Etkisi” isimli çalışmasını, Türkçe öğretmenliği bölümünde öğrenim gören 60 öğrenci örneklem olarak belirlenmiştir. Deney grubuna 10 hafta boyunca yaratıcı yazma etkinlikleri uygulanmıştır. Sonuçta deney grubu lehine öykü yazma becerisinin anlamlı derecede farklılaştığı görülmüştür. Ölçeğin mekan, karakter, içerik, planlama, zaman gibi alt boyutlarında da deney grubu lehine anlamlı bir fark olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Beydemir'in (2010) “İlköğretim 5. Sınıf Türkçe Dersinde Yaratıcı Yazma Yaklaşımının Yazmaya Yönelik Tutumlara, Yaratıcı Yazma Ve Yazma Erişisine Etkisi” başlıklı araştırmasında Türkçe dersinde 5. sınıf öğrencilerinin yaratıcı yazma etkinliklerinin yaratıcı yazma, yazma erişisine ve yazmaya yönelik tutumlara etkisini saptamak amaçlanmıştır. Çalışmanın sonuçlarına bakıldığında üniversite öğrencilerinin öykü yazabilme becerisinde yaratıcı yazma etkinliklerinin etkili olduğu gözükmektedir.

Gökçe'nin (2020) “İlkokul Dördüncü Sınıf Türkçe Dersinde Yaratıcı Yazma Uygulamalarının Öğrencilerin Türkçe Dersi Tutumu, Yazma Tutumu ve Yaratıcı Yazma Becerileri Üzerine Etkisi” adlı tezinde Türkçe dersine dönük olarak ilkokul 4. Sınıfa giden öğrenciler üzerinde çalışmıştır. Yaratıcı yazma uygulamalarının Türkçe dersi özelinde tutum, yazma tutumu ve yaratıcı yazma

üzerine etkisi araştırılmıştır. Sonuç olarak yaratıcı yazma uygulamalarının istenilen doğrultuda öğrencilerin yazmaya ve Türkçe dersine karşı tutumlarına ve yaratıcı yazmalarına olumlu yönde etki yaptığı ortaya çıkmıştır.

Kasap'ın (2019) “Yaratıcı Okuma-Yaratıcı Yazma Çalışmalarının Yaratıcı Okuma, Okuduğunu Anlama, Yazma Ve Yaratıcı Yazma Erişisine Etkisi” adlı çalışmasını 2015-2016 eğitim öğretim yılında ilkokul dördüncü sınıf öğrencileri üzerinde karma yöntem ile bir doktora tezi olarak gerçekleştirmiştir. Nicel kısmı ön test ve son test ile nitel kısmı ise mülakat ile oluşturulmuştur. Yaratıcı yazma ve okuma çalışmalarının 4. sınıfa giden öğrencilerin okuduğunu anlama ve yazma, yaratıcı okuma ve yazma üzerindeki etkisi belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırmada yaratıcı okuma, yaratıcı yazma uygulamaları 4. sınıf öğrencilerinin yaratıcı okuma, okuduğunu anlama, yazma ve yaratıcı yazma erişilerinin anlamlı bir artış göstermesinde etkili olduğu bulunmuştur.

Türkyılmaz'ın (2021) “Etkinlik Temelli Yaratıcı Yazma Çalışmalarının Yedinci Sınıf Öğrencilerinin Öykü Yazma Becerileri, Yazma Tutumları, Öz Düzenleme Stratejileri ve Motivasyonel İnançlarına Etkisi” adlı çalışmasını Hatay ilinde 7. sınıfta öğrenim gören 67 öğrenci üzerinde gerçekleştirmiştir. 33 kişilik deney grubu ve 34 kişilik kontrol grubu örneklem olarak belirlenmiştir. 12 hafta boyunca deney grubuna yaratıcı yazma etkinlikleri uygulanmıştır. Araştırmada uygulanan yazma etkinliklerinin, yazmaya yönelik isteği ve değeri olumlu etkilediği tespit edilmiştir.

Yapılan çalışmalar incelendiğinde yaratıcı yazma tekniğinin yazma becerisine, okuma becerisine, konuşma becerisine, dinleme becerisine, yazma motivasyonuna olan etkisinin de incelendiği saptanmıştır. Araştırmalarda yaratıcı yazma tekniğinin bireylerin yaratıcılıklarını ortaya çıkarabildiği gibi bireylerin yazmaya yönelik motivasyonlarının arttırdığını ve yaratıcı yazma becerilerinin gelişiminde etkili olduğu ortaya çıkmıştır. Yaratıcı yazma tekniğine yönelik çalışmaların ağırlıklı olarak ortaokul öğrencileri ile yürütüldüğü, ilkokul öğrencileri üzerinde sınırlı çalışmalar yapıldığı gözlenmiştir.

3. YÖNTEM

Bu kısımda çalışmanın modeli, çalışma grubu, veri toplama araçları ve verilerin çözümlenmesinde yararlanılan istatistiksel çözümleme teknikleri ile ilgili bilgiler yer almaktadır.

3.1 Araştırma Modeli

Bu çalışmada nicel araştırma modellerinden öntest-sontest kontrol gruplu yarı-deneysel desen uygulanmıştır. Katılımcıların rastgele seçilmediği çalışmalarda yarı deneysel desen kullanılmaktadır (Mcmillan ve Schumacher, 2001). Bu desen mevcut eğitim öğretim şartlarında eğitim programının uygulanmasına elverişli bir desendir. Bir eğitim programının değerlendirilmesini içeren bilimsel araştırmalarda bu desenin kullanılması uygun görülmektedir (Mujis, 2004). Yapılan bu çalışmada da bir eğitim programının değerlendirilmesi ve araştırmada katılımcıların tesadüfi olarak seçilmemesinden dolayı yarı deneysel desene başvurulmuştur.

3.2 Çalışma Grubu

Bu araştırmanın verileri 2022-2023 eğitim yılının ikinci döneminde Sakarya ili Sapanca ilçesinde bulunan bir ilkokuldaki sınıf öğretmenlerinin ve velilerinin izin verdiği iki 4.sınıfta öğrenim gören 40 öğrenciden elde edilmiştir. Bu çalışmanın deney ve kontrol grupları mevcut eğitim öğretime devam eden sınıflar arasından seçilmiştir. Katılımcıların yaş ortalaması 10'dur. Deney grubu 7 kız 13 erkek olmak üzere toplamda 20 öğrenciden, kontrol grubu ise 7 kız 13 erkek olmak üzere toplamda 20 öğrenciden oluşmaktadır.

3.3 Veri Toplama Araçları

Bu araştırmada öğrencilerin yazmaya yönelik motivasyon düzeylerini belirleyebilmek için Öztürk (2013) tarafından geliştirilen Yazma Motivasyon Ölçeği ve öğrencilerin yazma becerisine sahip olma düzeylerini belirleyebilmek için ise Susar Kırmızı ve Beydemir (2010) tarafından geliştirilen Yaratıcı Yazma Ürünlerini Değerlendirme Ölçeği kullanılmıştır.

3.3.1 Yaratıcı Yazma Ürünlerini Değerlendirme Ölçeği

Yaratıcı Yazma Ürünlerini Değerlendirme ölçeği Susar Kırmızı ve Beydemir (2010) tarafından geliştirilmiştir ve yaratıcı yazma becerisine ilişkin 25 maddeden oluşmaktadır. Susar Kırmızı ve Beydemir (2010) ölçeğin geçerli ve güvenilir olup olmadığına ilişkin yaptıkları analiz sonuçlarına göre ölçeğin geçerli ve güvenilir bir araç olduğu ortaya çıkmıştır. Ölçekte bulunan 25 ölçüt 1-5 puan

aralığında değerlendirilmiştir. 25 maddeden oluşan ölçeğin değerlendirme sonucunda her öğrencinin ölçekten alabileceği ham puan en az 25, en çok alabileceği ham puan 125 puandır. Ölçeğin değerlendirme sonucunda alınan puanların yüksek olması, öğrencilerin yaratıcı yazma ürünlerine ilişkin ölçütler açısından yüksek düzeyde, alınan puanların düşük olması da öğrencilerin yaratıcı yazma ürünlerine ilişkin ölçütler açısından düşük düzeyde performans gösterdikleri şeklinde değerlendirilmektedir. Elde edilen puanların tutarlılık katsayısı incelenmiştir. Tutarlılık katsayıları ön testler için 0.84 ve son testler içinse 0.88 tespit edilmiştir.

3.3.2 Yazma Motivasyon Ölçeği

Öztürk (2013) tarafından geliştirilen Yazma Motivasyonu ölçeği yazma motivasyonuna ilişkin 22 maddeden oluşmaktadır ve 5’li likert tipli 5 faktöre sahiptir. Ölçeğin geçerli ve güvenilir olup olmadığına ilişkin yapılan analiz sonuçlarına göre ölçeğin geçerli ve güvenilir bir araç olduğu ortaya çıkmıştır (Öztürk, 2013). 22 maddeden oluşan ölçek 5 faktörü incelemektedir. Birinci faktör 1-6-7-9-11-12-14-16-18. maddeleri içerir ve “yazıya karşı olumlu tutum” u ifade eder. İkinci faktör 2-4-5-15. maddeleri içerir ve “sahip olunan amaç” ı ifade eder. Üçüncü faktör 3-19-21. maddeleri içerir ve “yazıda başarısızlık yükleme” yi ifade eder. Dördüncü faktör 17-20-22. maddeleri içerir ve “yazının paylaşılması” nı ifade eder. Beşinci faktör 8-10-13. maddeleri içerir ve “yazmaya karşı çaba” yı ifade eder. Yazma motivasyon ölçeğinde bana çok uygun, bana uygun, kararsızım, bana uygun değil ve bana çok uygun değil arasında değişen beşli derecelendirme kullanılmıştır.

Bu çalışma kapsamında toplam puan için elde edilen Cronbach's Alpha değerleri ön test için 0.82 ve son test için 0.88 olarak bulunmuştur.

3.4 Verilerin Toplanması

Araştırmada deney ve kontrol gruplarına ön test ve son test olarak gerçekleştirilen Yaratıcı Yazma Ürünlerini Değerlendirme Ölçeği ve Yazma Motivasyon Ölçeği öğrencilere araştırmacı tarafından uygulanmıştır. Deney grubuna her hafta ikişer ders saati olmak üzere üç haftada toplam altı ders saati yaratıcı yazma etkinlikleri uygulanmıştır. Kontrol grubunda ise bu süreçte müfredata uygun bir şekilde dersler işlenmiştir. Altı ders saati boyunca gerçekleştirilen uygulamalar sonrasında deney grubuna ve kontrol grubuna son test

olarak Yaratıcı Yazma Ürünlerini Değerlendirme Ölçeği ve Yazma Motivasyon Ölçeği uygulanmıştır.

Deney grubuna yazma çalışmalarında aşağıdaki etkinlikler kullanılmıştır:

- Kim, Nerede, Ne Yapmış?
- Bir Ada Yaratıyorum
- Nesnelerle Yazma (Ayakkabılar Ve Şapkalar)
- Kayıp İnsan
- Pencereden Gördüklerim
- Farklı Devam Etseydi Nasıl Olurdu?

Tablo 3.1. Deney grubu veri toplama süreci

<u>Tarih</u>	<u>Ders Saati</u>	<u>Etkinlik</u>
<u>13.03.2023</u>	<u>1</u>	<u>Kim, Nerede, Ne Yapmış?</u>
<u>16.03.2023</u>	<u>1</u>	<u>Bir Ada Yaratıyorum</u>
<u>20.03.2023</u>	<u>1</u>	<u>Nesnelerle Yazma</u>
<u>23.03.2023</u>	<u>1</u>	<u>Kayıp İnsan</u>
<u>27.03.2023</u>	<u>1</u>	<u>Pencereden Gördüklerim</u>
<u>30.03.2023</u>	<u>1</u>	<u>Farklı Devam Etseydi Nasıl Olurdu?</u>

Tablo 3.1 incelendiğinde 13.03.2023-30.03.2023 tarihleri arasında 6 farklı günde bir ders saati sürecince uygulama gerçekleştirilmiştir. Her hafta iki ayrı günde her gün 1 saat olmak üzere toplam 6 saatlik yaratıcı yazma etkinlikleri deney grubundaki öğrenciler ile gerçekleştirilmiştir. Her 1 saatlik uygulamada bir etkinlik olmak üzere toplamda 6 etkinlik yapılmıştır. Bu süreçte 6 farklı etkinliğe ilişkin 6 adet yaratıcı yazma uygulaması gerçekleştirilmiştir. Yaratıcı yazma uygulamaları ilkokul seviyesine uygun şekilde anlayabilecekleri düzeyde anlatılmıştır. Kontrol grubu bu süreçte müfredata uygun şekilde ders işlemiştir.

3.5 Örnek Etkinlik Uygulama: Kim, Nerede, Ne Yapmış?

Etkinliğe başlamadan önce araştırmacı tarafından sınıftaki öğrencilere kitap okumayı sevip sevmedikleri, seviyorlarsa hangi tür kitap okumayı sevdikleri sorulur. Öğrencilere hikâye türü özellikleri ile ilgili bildiklerini anlatmaları istenir. Öğrencilerden gelen cevaplar neticesinde bir hikâyede bulunması gereken

“kişi, yer, zaman ve olay” ögelerin araştırmacı tarafından sütunlar hâlinde sınıf tahtasına yazılır.Öğrencilerden sırayla her birinin seçtikleri bir sütuna hikâyede yer alabilecek bir öge yazmaları istenir (Bir hikâye hangi zamanda geçebilir? Hangi kahramanlar olabilir? vb.). Tüm öğrencilerin hayal güçlerini kullanarak sınıf tahtasında bulunan sütunları doldurmaları istenir. Sütunların doldurulması sonrasında tahtadaki ögelerin numaralandırılması araştırmacı tarafından sağlanır. Sınıftaki öğrenciler gruplara ayrılır ve her bir grubun her bir sütunda bulunan ögeler için keseden numara çekerek tahtada yazılı olan numaranın bulunduğu sütundaki ögeyi, yazacakları hikâyenin unsurlarını oluşturacak şekilde metin yazmaları istenir. Gruplar metinlerini tamamlamaları sonrasında sınıftaki diğeri öğrencilere metinler okunur. Diğeri öğrencilerin görüşleri alınarak etkinlik tamamlanır.

3.6 Verilerin Analizi

Öğrencilerin yazmaya yönelik motivasyon seviyelerini ve yaratıcı yazma becerilerine sahip olma düzeylerini belirlemek için ortalama ve standart sapma değeri kulanılmıştır. Bu çalışmada katılımcı sayılarının yetersizliğinden dolayı elde edilen veriler parametrik olmayan analiz yöntemleri ile analiz edilmiştir. Deney ve kontrol gruplarının ön test ve son test puanları arasında anlamlı bir fark olup olmadığını anlamak için Mann Whitney U testi, deney grubunun ön test ve son test puanları arasında ve kontrol grubunun ön test-son test puanları arasında anlamlı farklılık olup olmadığını belirlemek için ise Wilcoxon İşaretili Sıralar testi kulanılmıştır.

4. BULGULAR

Bu kısımda araştırmayla ilgili problem ve alt problemleri yönünde uygulanan analizlere dair bulgular bulunmaktadır.

4.1 Araştırmanın Alt Problemlerine İlişkin Bulgular

Alt Problem 1: Deney ve kontrol gruplarının yazma motivasyonu ön test puanları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

Araştırmanın birinci alt problem olan “Deney ve kontrol gruplarının yazma motivasyonu ön test puanları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?” sorusuna cevap bulmak amacıyla deney ve kontrol gruplarına uygulanan ön-test sonucu elde edilen puanlar Mann Whitney U testi ile analiz edilmiştir. Deney ve kontrol gruplarına uygulanan ön-test yazma motivasyonu puanlarının karşılaştırılmasına ilişkin Mann Whitney U testi sonuçları Tablo 4.1 ’de gösterilmiştir.

Tablo 4.1. Deney ve kontrol gruplarının ön-test yazma motivasyonu puanlarının karşılaştırılmasına Mann Whitney U testi sonuçları

Grup	N	Ort.	S.T.	S.O.	U	z	P
Deney	20	71.40	21.05	421.00			
Kontrol	20	70.35	19.95	399.00	189.00	-.30	.77
Toplam	40						

* $p > .05$

Tablo 4.1 incelendiğinde uygulama öncesi yazma motivasyonu deney ve kontrol grupları puanları arasında anlamlı bir farklılığın olmadığı görülmektedir ($p = .77$, $p > .05$). Bu bulguya dayalı olarak uygulama öncesinde deney ve kontrol grubunda yer alan öğrencilerin yazma motivasyonu düzeylerinin benzer olduğu ifade edilebilir.

Alt Problem 2: Deney ve kontrol gruplarının yaratıcı yazma ön test puanları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

Araştırmanın ikinci alt problem olan “Deney ve kontrol gruplarının yaratıcı yazma ön test puanları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?” sorusuna cevap bulmak amacıyla deney ve kontrol gruplarına uygulanan ön-test sonucu elde edilen puanlar Mann Whitney U testi ile analiz edilmiştir. Deney ve kontrol gruplarına uygulanan ön-test yaratıcı yazma puanlarının karşılaştırılmasına ilişkin Mann Whitney U testi sonuçları Tablo 4.2’de gösterilmiştir.

Tablo 4.2. Deney ve kontrol gruplarının ön-test yaratıcı yazma puanlarının karşılaştırılmasına Mann Whitney U testi sonuçları

Grup	N	Ort.	S.T.	S.O.	U	z	P
Deney	20	66.30	30.25	605.00			
Kontrol	20	34.70	10.75	215.00	5.00	-5.28	.00
Toplam	40						

*p>.05

Tablo 4.2 incelendiğinde uygulama öncesi yaratıcı yazma deney ve kontrol grupları puanları arasında anlamlı bir farklılığın olduğu görülmektedir ($p=.00$, $p<.01$). Tablo 4.2'ye bakıldığında uygulama öncesinde yaratıcı yazma değişkeni için elde edilen ortalama puanların deney grubu için 66.30, kontrol grubu için 34.70 olduğu; anlamlı farklılığın deney grubu lehine olduğu görülmektedir.

Alt Problem 3: Deney grubunun yazma motivasyonu ön test ve son test puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark var mıdır?

Araştırmanın üçüncü alt problem olan “Deney grubunun yazma motivasyonu ön test ve son test puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark var mıdır?” sorusuna cevap bulmak amacıyla deney grubuna uygulanan ön-test ve son-test sonucu elde edilen puanlar Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi ile analiz edilmiştir. Deney grubuna uygulanan ön-test ve son-test yazma motivasyonu karşılaştırılmasına ilişkin Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi sonuçları Tablo 4.3'te gösterilmiştir.

Tablo 4.3. Deney grubunun ön-test ve son-test yazma motivasyonu puanlarının karşılaştırılmasına ilişkin Wilcoxon İşaretli Sıralar testi sonuçları

Puan	Sıralar	N	Ort.	S.O.	Sıra Değerler Toplamı	z	P
Yazma Motivasyonu Son Test	Negatif Sıralar	1		5.00	5.00		
	Pozitif Sıralar	18	84.80	10.28	185.00	-	
Yazma Motivasyonu Ön Test	Eşit	1	71.40			.3.62	.00
	Toplam	20					

*p>.05

Tablo 4.3 incelendiğinde deney grubu yazma motivasyonu ön test son test puanları arasında anlamlı düzeyde farklılaşma olduğu görülmektedir ($p=.00$, $p<.01$). Deney grubu yazma motivasyonuna ait ön test ortalama puanı 71.40 ve son test ortalama puanı 84.80 dir. Deney grubu yazma motivasyonuna ait ön test ve son test ortalamalarına bakıldığında bu anlamlı farklılığın son test lehine olduğu görülmektedir. Bu bulgulardan hareketle yaratıcı yazmaya dayalı gerçekleştirilen eğitim çalışmalarının yazma motivasyonu düzeyini artırmaya olumlu yönde etki ettiğini söylemek mümkündür.

Alt Problem 4: Kontrol grubunun yazma motivasyonu ön test ve son test puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark var mıdır?

Araştırmanın dördüncü alt problem olan “Kontrol grubunun yazma motivasyonu ön test ve son test puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark var mıdır?” sorusuna cevap bulmak amacıyla kontrol grubuna uygulanan ön-test ve son-test sonucu elde edilen puanlar Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi ile analiz edilmiştir. Kontrol grubuna uygulanan ön-test ve son-test yazma motivasyonu karşılaştırılmasına ilişkin Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi sonuçları Tablo 4.4’ te gösterilmiştir.

Tablo 4.4. Kontrol grubunun ön-test ve son-test yazma motivasyonu puanlarının karşılaştırılmasına ilişkin Wilcoxon İşaretli Sıralar testi sonuçları

Puan	Sıralar	N	Ort.	S.O.	Sıra Değerler Toplamı	z	P
Yazma Motivasyonu Son Test	Negatif Sıralar	6	84.80	12.50	75.00	-.81	.42
	Pozitif Sıralar	13		8.85	115.00		
Yazma Motivasyonu Ön Test	Eşit Toplam	1	71.40				
		20					

* $p>.05$

Tablo 4.4 incelendiğinde kontrol grubu yazma motivasyonu ön test son test puanları arasında anlamlı düzeyde farklılaşma olmadığı görülmektedir ($p=.42$, $p>.05$). Kontrol grubu yazma motivasyonuna ait ön test ve son test puanları arasında anlamlı bir farklılığın olmaması kontrol grubu öğrencilerin uygulama öncesi ve

sonrası yazma motivasyonu düzeylerinin değişmediğini göstermektedir. Bu bulgulardan hareketle geleneksel yöntemle gerçekleştirilen yazma öğretimin faaliyetlerinin öğrencilerin yazmaya yönelik motivasyon düzeylerine anlamlı bir etkisinin olmadığı söylenebilir.

Alt Problem 5: Deney ve kontrol gruplarının yazma motivasyonu son test puanları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

Araştırmanın beşinci alt problemi olan “Deney ve kontrol gruplarının yazma motivasyonu son test puanları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?” sorusuna cevap bulmak amacıyla deney ve kontrol gruplarına uygulanan ön-test sonucu elde edilen puanlar Mann Whitney U testi ile analiz edilmiştir. Deney ve kontrol gruplarına uygulanan son-test yazma motivasyonu puanlarının karşılaştırılmasına ilişkin Mann Whitney U testi sonuçları Tablo 4.5’te gösterilmiştir.

Tablo 4.5. Deney ve kontrol gruplarının son-test yazma motivasyonu puanlarının karşılaştırılmasına Mann Whitney U testi sonuçları

Grup	N	Ort.	S.T.	S.O.	U	z	P
Deney	20	84.80	28.28	565.50			
Kontrol	20	71.05	12.73	254.50	44.50	-4.22	.00
Toplam	40						

* $p > .05$

Tablo 4.5 incelendiğinde uygulama sonrası yazma motivasyonu deney ve kontrol grupları puanları arasında anlamlı bir farklılığın olduğu görülmektedir ($p = .00$, $p < .01$). Tablo 4.5’te sunulan veriler incelendiğinde uygulama sonrasında yazma motivasyonu değişkeni için elde edilen ortalama puanların deney grubu için 84.80, kontrol grubu için 71.05 olduğu; anlamlı farklılığın deney grubu lehine olduğu görülmektedir. Bu sonuçlara dayalı olarak öğrencilerin yazma motivasyon düzeylerinin artmasında yaratıcı yazma tekniğinin geleneksel öğretim yöntemine göre daha etkili olduğu ileri sürülebilir.

Alt Problem 6: Deney ve kontrol gruplarının yaratıcı yazma son test puanları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

Araştırmanın altıncı alt problem olan “Deney ve kontrol gruplarının yaratıcı yazma son test puanları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?” sorusuna cevap bulmak amacıyla deney ve kontrol gruplarına uygulanan ön-test sonucu elde edilen

puanlar Mann Whitney U testi ile analiz edilmiştir. Deney ve kontrol gruplarına uygulanan son-test yaratıcı yazma puanlarının karşılaştırılmasına ilişkin Mann Whitney U testi sonuçları Tablo 4.6’da gösterilmiştir.

Tablo 4.6. Deney ve kontrol gruplarının son-test yaratıcı yazma puanlarının karşılaştırılmasına Mann Whitney U testi sonuçları

Grup	N	Ort.	S.T.	S.O.	U	z	P
Deney	20	84.10	30.50	610.00	.00	-5.42	.00
Kontrol	20	42.80	10.50	210.00			
Toplam	40						

*p>.05

Tablo 4.6 incelendiğinde uygulama sonrası yaratıcı yazma deney ve kontrol grupları puanları arasında anlamlı bir farklılığın olduğu görülmektedir ($p=.01$, $p<.05$). Tablo 4.6’da sunulan veriler incelendiğinde uygulama sonrasında yaratıcı yazma değişkeni için elde edilen ortalama puanların deney grubu için 84.10, kontrol grubu için 42.80 olduğu; anlamlı farklılığın deney grubu lehine olduğu görülmektedir. Bu sonuçlara dayalı olarak öğrencilerin yaratıcı yazma becerilerinin gelişmesinde yaratıcı yazma tekneğinin geleneksel öğretim yöntemine göre daha etkili olduğu ileri sürülebilir.

Alt Problem 7: Deney grubunun yaratıcı yazma ön test ve son test puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark var mıdır?

Araştırmanın yedinci alt problem olan “Deney grubunun yaratıcı yazma ön test ve son test puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark var mıdır?” sorusuna cevap bulmak amacıyla deney grubuna uygulanan ön-test ve son-test sonucu elde edilen puanlar Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi ile analiz edilmiştir. Deney grubuna uygulanan ön-test ve son-test yaratıcı yazma puanları karşılaştırılmasına ilişkin Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi sonuçları Tablo 4.7’de gösterilmiştir.

Tablo 4.7. Deney grubunun ön-test ve son-test yaratıcı yazma puanlarının karşılaştırılmasına ilişkin Wilcoxon İşaretli Sıralar testi sonuçları

Puan	Sıralar	N	Ort.	S.O.	z	P
Yaratıcı Yazma	Negatif Sıralar	0		.00	.00	
Son Test	Pozitif Sıralar	20	84.10	10.50	210.00	-3.93 .00

Yaratıcı Yazma Ön Test	Eşit Toplam	0 20	66.30
------------------------------	----------------	---------	-------

*p>.05

Tablo 4.7 incelendiğinde deney grubu yaratıcı yazma ön test son test puanları arasında anlamlı düzeyde farklılaşma olduğu görülmektedir ($p=.00$, $p<.01$). Deney grubu yaratıcı yazmaya ön test ve son test ortalamalarına bakıldığında bu anlamlı farklılığın son test lehine olduğu görülmektedir. Bu bulgulardan hareketle yaratıcı yazmaya dayalı gerçekleştirilen eğitim çalışmalarının yaratıcı yazma beceri düzeyini artırmaya olumlu yönde etki ettiğini söylemek mümkündür.

Alt Problem 8: Kontrol grubunun yaratıcı yazma ön test ve son test puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark var mıdır?

Araştırmanın sekizinci alt problem olan “Kontrol grubunun yaratıcı yazma ön test ve son test puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark var mıdır?” sorusuna cevap bulmak amacıyla Kontrol grubuna uygulanan ön-test ve son-test sonucu elde edilen puanlar Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi ile analiz edilmiştir. Kontrol grubuna uygulanan ön-test ve son-test yazma motivasyonu karşılaştırılmasına ilişkin Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi sonuçları Tablo 4.8’de gösterilmiştir.

Tablo 4.8. Kontrol grubunun ön-test ve son-test yaratıcı yazma puanlarının karşılaştırılmasına ilişkin Wilcoxon İşaretli Sıralar testi sonuçları

Puan	Sıralar	N	Ort.	S.O.	z	P
Yaratıcı Yazma Son Test	Negatif Sıralar	5	42.80	6.00	30.00	-2.42
	Pozitif Sıralar	13		10.85	141.00	
Yaratıcı Yazma Ön Test	Eşit Toplam	2 20	34.70			.02

*p>.05

Tablo 4.8 incelendiğinde kontrol grubu yaratıcı yazma becerilerine ilişkin ön test ve son test puanları arasında anlamlı düzeyde farklılaşma olduğu görülmektedir ($p=.02$, $p<.05$). Kontrol grubunun yaratıcı yazma becerisine ilişkin

ön test ve son test puan ortalamalarına bakıldığında bu anlamlı farklılığın son test lehine olduğu görülmektedir. Bu bulgulardan hareketle yaratıcı yazmaya dayalı olarak bir eğitim çalışması olmamasına rağmen öğrencilerin yaratıcı yazma düzeylerinde artış olduğunu söylemek mümkündür.

5. TARTIŞMA

Bu kısımda araştırmada elde edilen bulgulara yönelik literatur destekli tartışmalara değinilmiştir.

Bu çalışmada ilkokul 4. sınıf öğrencilerine yönelik yaratıcı yazma tekniğine dayalı gerçekleştirilen eğitim uygulamalarının yazmaya yönelik motivasyonlarını ve yaratıcı yazma becerilerinin gelişimini olumlu yönde etkilediği ortaya çıkmıştır. Konuyla ilgili önceki çalışmalarda bu araştırmanın bulgusuyla paralel şekilde yaratıcı yazma tekniğine dayalı gerçekleştirilen eğitim çalışmalarının öğrencilerde yazmaya yönelik motivasyonu artırdığı ortaya çıkmıştır (Girginci, 2024). Yaratıcı yazma becerileri yazma özyeterlik algısı ile pozitif ilişkili bir kavramdır (Demir, 2013). İnsanların kendilerini yeterli buldukları bir davranışa motive olmaları beklendik bir durumdur. Dolayısıyla özyeterliği artıran bir çalışmanın motivasyonu da artırması beklendik bir durumdur. Ayrıca yazma çalışmalarında öğrencilerin yaratıcılığının serbest bırakılmasının öğrencilerin yazmaya olan ilgi ve motivasyonlarını artırdığı bilinmektedir (Bayülgen, 2011). Yaratıcı yazma etkinliklerinin öğrencilerin zor olarak niteledikleri yaratıcı yazma çalışmalarını kolay olarak nitelemeye olumlu yönde etki etmektedir (Öztürk, 2007). İnsanların zorlanmayacaklarını düşündükleri faaliyetlere yönelimlerinin daha ılımlı oldukları gözönüne alınacak olursa yaratıcı yazma çalışmalarının yazma motivasyonuna olumlu yönde etki etmesi literatürle tutarlı bir durumdur. Yaratıcı yazma çalışmaları yazmaya yönelik varolan endişeleri azaltan bir yapıya sahiptir (Karadağ Yılmaz ve Erdoğan, 2019). Buradan hareketle öğrencilerin endişelerinin olduğu bir faaliyete yönelik endişelerinin azalması onların bu faaliyetlere yönelik motivasyonlarını olumlu yönde etkileyecektir. Bu çalışmadan elde edilen veriler incelendiğinde yaratıcı yazmanın çok yönlü yapısının yazma motivasyonunu da doğrudan ve dolaylı şekillerde etkilediğini söylemek mümkündür. Bu sonuçlar yaratıcı yazmaya dayalı gerçekleştirilen çalışmaların eğitim öğretim çalışmaları esnasında öğrencilerde meydana gelen bazı kaygıların önüne geçtiğini, yaratıcı yazmaya dayalı gerçekleştirilen eğitim öğretim çalışmalarının öğrencilerin yazmaya motivasyonlarını artırdığını göstermektedir. Bu sonuçlardan hareketle yazmaya yönelik motivasyonda meydana gelen artışın öğrencinin akademik ve sosyal gelişimlerine de etki edebileceğini söylemek mümkündür.

Bu çalışmanın bulguları yaratıcı yazmaya dayalı gerçekleştirilen eğitim çalışmalarının yaratıcı yazma becerilerinin düzeyini artırmaya olumlu yönde etki ettiğini göstermektedir. Lise düzeyinde gerçekleştirilen bir çalışma yaratıcı yazmaya dayalı eğitim çalışmalarının yaratıcı yazma becerilerini geliştirdiğini göstermektedir (Adler, 2002). Murugiah (2013) ve Dönmez'in (2024) benzer çalışmalarında da yaratıcı yazmaya dayalı eğitim çalışmalarının yaratıcı yazma becerilerini geliştirdiği bulgusuna ulaşılmıştır. Pawliczak'ın (2015) bu çalışmayı destekler nitelikte olan çalışmasına göre yaratıcı yazma becerilerini geliştirmenin en iyi yolu yaratıcı yazma çalışmalarıdır. Bu çalışma kapsamında elde edilen bu bulgular da yaratıcı yazma tekniğine dayalı eğitim çalışmalarının yaratıcı yazma becerilerini geliştirmedeki olumlu katkılarını ortaya koymaktadır.

Yazma davranışı bireylerin gelişimlerine paralel bir şekilde gelişmesi gereken bir olgudur. Öğrencilerin her geçen yıl öğrendikleri içeriklerin miktarı artmakta ve nitelikleri değişiklik göstermektedir. Yaratıcı yazma becerileri bu değişime oranla eğer geride kalırsa öğrenciler bildiklerini yazıya aktarmada sorun yaşayacaklardır. Yani yaratıcı yazma becerileri gelişim sürecinde düzenli olarak desteklenmesi gereken becerilerdir. Geleneksel yöntemlerin sınırları, zorlama ve dayatmaları öğrencilerde isteksizlik meydana getirebilecek niteliktedirler. Dolayısıyla öğrencilerin yaratıcı yazma becerilerini severek, keyif alarak ve isteyerek geliştirebilecekleri yöntemlere ihtiyaçları vardır. Yazma becerilerinin konuşmaya benzer bir şekilde öğretilmesinin faydalı olabileceğini savunan görüşler vardır (Johnson, 2017). Bu durumlardan hareketle yaratıcı yazma tekniğinin yaratıcı yazma becerilerini geliştirmede ve diğer akademik-sosyal alanlarda önemli bir yerinin olduğunu söylemek mümkündür.

6. SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu kısımda çalışmada elde edilen bulgulara yönelik ulaşılan sonuçlara ve elde edilen sonuçlar doğrultusunda öneriler yer almaktadır.

6.1 Sonuçlar

İlkokul öğrencilerinde yaratıcı yazma tekniğine dayalı gerçekleştirilen eğitim uygulamalarının ilkokul öğrencilerinin yazma motivasyonları ve yaratıcı yazma becerileri üzerindeki etkisini ortaya koymayı amaçlayan bu çalışmadan şu sonuçlara ulaşılmıştır;

Yaratıcı yazma tekniğine dayalı olarak gerçekleştirilen eğitim öğretim çalışmaları yaratıcı yazma becerilerinin gelişimini olumlu yönde etkilemektedir.

Yaratıcı yazma tekniğine dayalı olarak gerçekleştirilen eğitim öğretim çalışmaları ilkokul öğrencilerinin yazma motivasyonunu da olumlu yönde etkilemektedir.

6.2 Öneriler

1. Bu araştırmada yaratıcı yazma tekniklerine dayalı eğitim çalışmalarının yaratıcı yazma becerilerinin gelişimini olumlu yönde etkilediği ortaya çıkmıştır. Buna göre öğrencilerin yaratıcı yazma becerilerini edinebilmeleri ve geliştirebilmeleri için öğretmenler yaratıcı yazma tekniklerini uygulayabilirler.

2. Yaratıcı yazma becerilerinin geliştirilebilmesi için yaratıcı yazma teknikleri ile ilgili yaratıcı yazma gruplarının oluşturulması gibi daha somut ve özel çalışmaların programlı bir şekilde eğitim öğretim çalışmaları arasına yerleştirilebilir.

3. Öğrencilerin motivasyon düşüklüğü yaşadıkları yazmaya dayalı farklı derslerde de yaratıcı yazma teknikleri kullanılarak öğrencilerin o derslere yönelik motivasyonlarında olumlu yönde değişiklikler meydana getirilebilir.

4. Araştırmacılar, yaratıcı yazma tekniğine dayalı eğitim öğretim faaliyetlerinin farklı derslerdeki motivasyona ait sonuçlarını görmek için yazmaya dayalı farklı derslerde de benzer araştırmalar yapabilirler.

5. Benzer çalışmalar farklı eğitim öğretim kademelerinde yapılabilir.

6. Bu alanda yapılacak olan çalışmaların nitel ve nicel yöntemleri bir arada kullanarak karma bir şekilde yapılması da alan yazına önemli katkılar sunabilir.

7. KAYNAKLAR

(Bu tez çalışmasında APA 7th Edition atıf sistemi kullanılmıştır.)

- Adler, R. W., Milne M., J. ve Stablein R. (2001). "Situating Motivation: An Empirical Test in an Accounting Course", *Canadian Journal of Administrative Sciences*, 18 (2), 101-115.
- Adler, M. R. (2002). The role of play in writing development: a study of four high school creative writing classes. *PhD state University of New York at Albany, D. A.I. A63/01 p.117*, July 2002.
- Ak, E. (2011). *Yaratıcı yazma tekniklerinin ilköğretim 5. sınıf öğrencilerinin Türkçe dersindeki yazılı anlatım becerileri üzerindeki etkisi*. Yüksek lisans tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi-İzmir.
- Akbayır, S. (2006). *Yazılı Anlatım Biçimlerinin Yazma Becerisi Edinimindeki İşlevleri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Samsun.
- Akkaya, N. (2011). İlköğretim 6. sınıf Türkçe dersinde yaratıcı yazma yaklaşımının Türkçe dersine yönelik tutuma etkisi. *Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, 30, 311-319.
- Aktaş, Ş., & Gündüz, O. (2004). *Yazılı ve sözlü anlatım kompozisyon sanatı*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Akyol, H. (2006). *Türkçe Öğretim Yöntemleri*. Ankara: Kök Yayıncılık.
- Arı, G. (2010). Altıncı ve yedinci sınıf öğrencilerinin yazdığı hikâye edici metinlerin değerlendirilmesi. *Türklük Bilimi Araştırmaları*, 27, 43-75.
- Avcı, A. S. ve İşeri, K. (2014). Yaratıcı Yazma Etkinliklerinin Sekizinci Sınıf Öğrencilerinin Yazma Eğilimleri ve Yazma Kaygılarına Etkisi. *International Journal of Language Academy*, 2(4), 152-169.
- Aybek B. (2007). Eleştirel Düşünmenin Öğretiminde Öğretmenin Rolü. *Üniversite ve Toplum Dergisi*, 2,35-74.
- Baki, Y. (2019). Türkçe öğretmeni adaylarının yaratıcı yazma becerilerinin geliştirilmesinde dijital öykülerin etkisi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 7(4), 964-995.
- Balyemez, S. (2004) .İlköğretimde Yazılı Anlatım Becerilerini Geliştirme Çabaları. *Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim Dergisi* sayı:56.
- Bayat, S. (2016). The effectiveness of the creative writing instruction program based on speaking activities. *International Electronic Journal of Elementary Education*, 8(4), 617-628.
- Bayülgen, N. (2011). Yazı çalışmalarında karikatür, motivasyon ve yaratıcılık. *Araştırma Temelli Etkinlik Dergisi (ATED)*, 1(1), 39-55.
- Belet, Ş. D. (2008). *Yazma öğrenme alanı*. H. Pilancı (Editör). *Türkçe Öğretimi*, (1. Baskı, ss. 107-131). Anadolu Üniversitesi Yayını 1795.
- Beydemir, A. (2010). *İlköğretim 5. Sınıf Türkçe Dersinde Yaratıcı Yazma Yaklaşımının Yazmaya Yönelik Tutumlara, Yaratıcı Yazma ve Yazma Erişisine Etkisi*. Yüksek Lisans Tezi, Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Denizli.
- Bircan Manay, E. (2017). *Kelime ağı yönteminin ilköğretim 6. sınıf öğrencilerinin yazmaya karşı tutumlarına ve yazma özyeterlik algısına etkisi*. Yüksek lisans tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.

- Brouwer, K. L. (2012). Writing motivation of Students With Language Impairments. *Child Language Teaching and Therapy*, 28, 189.
- Böttcher, İ. (1999). Kreatives Schreiben Grundlagen und Methoden Beispiele für Fächer und Projecte. Berlin: Corniel-Sen Scriptor.” Aktaran MALTEPE, S. “*Yaratıcı Yazma Yaklaşımı Açısından Türkçe Derslerindeki Yazma Süreçlerinin ve Ürünlerinin Değerlendirilmesi.*” Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 2006.
- Can, E. (2018). *Öyküleyici metin türünde yazma becerisini geliştirmeye yönelik bir uygulama: kurgu merdiveni.* Yüksek lisans tezi, Dumlupınar Üniversitesi-Kütahya.
- Canitez, A. (2014). *8.Sınıf Öğrencilerinin Yazma Motivasyonu İle Yazılı Anlatım Beceri Düzeyleri Üzerine Bir Araştırma.* Yayınlanmamış Doktora Tezi. Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Konya.
- Calp, M. (2013). Serbest ve yaratıcı yazma tekniğine göre oluşturulan kompozisyonların yazılı anlatımın niteliği ve puanlama tekniği açısından karşılaştırılması. *Turkish Studies-International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 8(9), 879-898, Ankara.
- Cavkaytar, S. (2010). İlköğretimde yazılı anlatım becerilerinin geliştirilmesinde yazma süreci modelinden yararlanma. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 3(10), 133-139.
- Coşkun, İ. (2006). *İlköğretim 5. Sınıf Öğrencilerinin Kompozisyon Yazma Becerileri Üzerine Bir Araştırma.* Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, İstanbul.
- Cropley, A.J. (2007). *Creavity in Education & Learning.* Newyork & London: Routledge Falmer.
- Culham, R. (2003). *6 traits of writing: The complete guide grades 3 and up.* New York: Scholastic
- Demir, T. (2011). *İlköğretim öğrencilerinin yaratıcı yazma becerileri ile yazma özyeterlik algısı ve başarı amaç yönelimi türleri ilişkisinin değerlendirilmesi.* Yayınlanmamış doktora tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Demir, T. (2012). Türkçe Eğitiminde Yaratıcı Yazma Becerisini Geliştirme ve Küçürek Öykü. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 9(19), 343-357.
- Demir, T. (2013). İlköğretim öğrencilerinin yaratıcı yazma becerileri ile yazma özyeterlik algısı ilişkisi üzerine bir çalışma. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (TEKE) Dergisi*, 2(1), 84-114.
- Demir, T. (2023). *Türkiye’de Yaratıcı Yazma Becerisine Yönelik Yapılan Çalışmaların İncelenmesi,* Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi.
- Duman, B. (2011). *Öğretim ilke ve yöntemleri* (Ed. G. Ocak), *Eğitimde çağdaş yaklaşımlar içinde* (s. 337-441), Ankara, Pegem Akademi.
- Duran, S. (2010). *Yaratıcı Yazma Yaklaşımının Yazılı Anlatım Becerisinin Gelişimine Etkisi.* Yüksek Lisans Tezi, Trakya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Edirne.
- Dönmez, Y. (2024). *Yaratıcı Yazma Uygulamalarının İlkokul Öğrencilerinin Yaratıcı Yazma Becerilerine Etkisi,* Doktora Tezi, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Erdoğan, R. (2019). *İlkokul 4. sınıf Türkçe dersinde yansıtıcı düşünme destekli yaratıcı yazma çalışmalarının öğrencilerin yaratıcı yazma becerilerine etkisinin incelenmesi.* Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Rize: Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi.
- Fisher, R. (1995). *Teaching Children to Think.* UK:Stanley Thornes Ltd.
- Girginci, N.Ç. (2024). *Yaratıcı Yazma Etkinlikleri İle Öğrencinin Yazma Motivasyonunun Artrılması Üzerine Bir Çalışma,* Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi.

- Göçen, G. (2018). Sınıf öğretmenlerinin yazmaya yönelik yeterlilik algısına, tutumuna ve yaratıcı yazma başarısına yaratıcı yazma çalışmalarının etkisi. *Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 13(27), 737-762. doi: [10.7827/ TurkishStudies.14438](https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.14438)
- Göçen, G. (2019). The effect of creative writing activities on elementary school students' creative writing achievement, writing attitude and motivation. *Journal of Language and Linguistic Studies*, 15(3), 1032-1044. doi: 10.17263/jlls.631547
- Göçer, A. (2010). Eğitim fakültesi öğrencilerinin yazılı anlatım becerilerinin süreç yaklaşımı ve metinsellik ölçütleri ekseninde değerlendirilmesi (Niğde Üniversitesi örneği). *Kastamonu Üniversitesi Kastamonu Eğitim Dergisi*, 18(1), 271-290.
- Göçer, A. (2014). Yazma Tutum Ölçeği'nin (YTÖ) Türkçeye uyarlanması: Geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 22(2), 515-524.
- Gökçe, A. (2020). *İlkokul Dördüncü Sınıf Türkçe Dersinde Yaratıcı Yazma Uygulamalarının Öğrencilerin Türkçe Dersi Tutumu, Yazma Tutumu Ve Yaratıcı Yazma Becerileri Üzerine Etkisi*. Yüksek lisans tezi, Yozgat Bozok Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Yozgat.
- Güneş, F. (2013). *Türkçe öğretimi yaklaşımlar ve modeller*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- İpşiroğlu, Z. (2006). *Yaratıcı yazma - yaratıcı yazma çalışmalarında yazınsal metinlerin işlevi*. İstanbul: Morpa.
- İsbir Abrekoğlu, B. (2019). *Yaratıcı dramının yaratıcı yazma becerisine ve yazmaya yönelik tutuma etkisi*. Yüksek lisans tezi, Düzce Üniversitesi-Düzce.
- Johnson, P. A. (2017). *Okuma ve Yazma Öğretimi* (A. Benzer, Çev.). Pegem Akademi.
- Karadağ Yılmaz, R. ve Erdoğan, Ö. (2019). *Yazma, yaratıcı yazma eğitimi*. H. Akyol ve A. Şahin (Editörler), *Türkçe Öğretimi* (ss. 55-80). Pegem Akademi.
- Karakuş, M. (2001). Eğitim ve yaratıcılık. *Eğitim ve Bilim Dergisi*, 26 (119), 3-7.
- Karataş Öztürk, S. (2007). *Yaratıcı Düşünmeye Dayalı Öğrenme Yaklaşımının Öğrencilerin Yaratıcı Düşünme ve Problem Çözme Becerilerine Etkisi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Osman Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Karatay, H. (2011). “Süreç Temelli Yazma Modelleri: Planlı Yazma ve Değerlendirme”. Özbay, M. (Ed.). *Yazma Eğitimi*. Pegem Akademi, s. 21-43.
- Kasap, D. (2019). *Yaratıcı Okuma-Yaratıcı Yazma Çalışmalarının Yaratıcı Okuma, Okuduğunu Anlama, Yazma ve Yaratıcı Yazma Erişimine Etkisi*. Doktora Tezi, Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Denizli.
- Kapar Kuvanç, E. B. (2008). *Yaratıcı yazma tekniklerinin öğrencilerin Türkçe dersine ilişkin tutumlarına ve Türkçe dersindeki başarılarına etkisi* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Korkmaz, G. (2015). *Yaratıcı yazma yönteminin 6. sınıf öğrencilerinin yazma öz yeterlik algılarına, yazmaya ilişkin tutumlarına ve yazma becerisi akademik başarılarına etkisi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Gaziantep Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Gaziantep.
- Kurudayıoğlu, Ö., ve Karadağ, Ö. (2010). İlköğretim öğrencilerinin yazılı anlatımlarının konu seçimleri açısından incelenmesi. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7(13), 192-207.
- Kuvanç, E. B. (2008). *Yaratıcı Yazma Tekniklerinin Öğrencilerin Türkçe Dersine İlişkin Tutumlarına ve Türkçe Dersindeki Başarılarına Etkisi*. Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.

- Küçük, S. (2006). Türkçe Öğretiminde Yazılı Anlatım Çalışmalarının Sorularla Yönlendirilmesi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*. Cilt 4, sayı 2, sayfa 181-200.
- Küçük, S. (2007). *Yazılı Anlatım ve Yaratıcılık*. Samsun, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Yayınları.
- Mandı, M., “İlkokul 4.Sınıf Öğrencilerinin Yaratıcı Yazma Becerisini Geliştirmede Artırılmış Gerçeklik Destekli Dijital Öykü Kullanımı”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzincan,2021.
- Maltepe, S. (2006). *Yaratıcı yazma yaklaşımı açısından Türkçe derslerindeki yazma süreçlerinin ve ürünlerinin değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış doktora tezi. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Maltepe, S. (2007). Yaratıcı Yazma Yaklaşımı Açısından Türkçe Derslerinde Oluşturulan Yazılı Anlatım Ürünlerinin Değerlendirilmesi. *Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 26, 143154.
- Meb. (2016). *Türkçe dersi (1-8. sınıflar) öğretim programı*. Ankara: MEB.
- Meb. (2019). *Türkçe dersi (1-8. sınıflar) öğretim programı*. Devlet Kitapları Müdürlüğü.
- Mcmillian, J. ve Schumacher, S.(2001). *Research in education*. U.S.A: Longman.
- Mollaoğlu, A. (2002). *Yaratıcı Yazma İlkelerinin ve Yöntemlerinin Almanca Dil Dersinde Uygulanması ve Öğrencilerin Yazma Becerisinin Geliştirilmesi*. Doktora tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Mujis,D. (2004) *Doing quantative research in education with SPSS*. London: GBR,Sage Publications.
- Murugiah, M. R. (2013). *Improving the 5th formers' continuous writing skills through the creative writing module*. *Advances in Language and Literary Studies*, 4(2).
- Onur, D., ve Zorlu, T. (2017). Yaratıcılık Kavramı ile İlişkili Kuramsal Yaklaşımlar. *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 6(3), 1535-1552.
- Oral, G. (2014). *Yine yazı yazıyoruz (5. Basım)*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Özber, M. (2019). *Yaratıcı Drama Yöntemleriyle Oluşturulmuş Yazma Çalışmalarının Öğrencilerin Yazma Kaygısı, Yazmaya Yönelik Tutumu Ve Yazma Öz Yeterliliğine Etkisi*, Yüksek lisans tezi, Uşak Üniversitesi, Uşak.
- Özdemir, S. & Çevik, A. (2018). Yaratıcı Yazma Çalışmalarının Yazmaya Yönelik Tutuma ve Yaratıcı Yazma Başarısına Etkisi. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19 (2), 141-153.doi: 10.17679/inuefd.336990
- Özdemir, O. (2019). Yazma eğitiminde süreç, tür ve süreç-tür temelli yaklaşımların kullanımları. *Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 39(1), 545-573.[doi: 10.17152/gefad.442223](https://doi.org/10.17152/gefad.442223)
- Özden, Y. (1997). *Öğrenme ve Öğretme*. Ankara: Pegem Yayınları.
- Özden, Y. (2014). *Öğrenme ve Öğretme*. Ankara: Pegem.
- Özbay, M. (2002). *Yazılı Anlatım Becerisinin Geliştirilmesi*. Prof. Dr. Sadık Tural Armağanı. Sayfa:172-187.
- Öztürk, E. (2007). *İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Yaratıcı Yazma Becerilerinin Değerlendirilmesi*. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Ankara.
- Pawliczak, J. (2015). Creative writing as a best way to improve writing skills of students. *David Publishing Dergisi*, 12(5), 347-352.

- Peker, Ş. (2015). *Yazılı anlatım becerilerinin geliştirilmesinde yaratıcı drama tekniklerinden özel mülkiyet tekniğinin yaratıcı yazma yaklaşımı ile karşılaştırılması*, Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Rıza, E. T. (2000). "Çocuklarda ve Yetişkinlerde Yaratıcılık nasıl Uyarılır?". *Yaşadıkça Eğitim Dergisi*. Sayı: 68, Sayfa: 5-12.
- Sever, S. (1998). Dil ve İletişim (Etkili Yazılı ve Sözlü Anlatım). *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 31, 1.
- Susar Kırmızı, F. (2008). Türkçe dersinde yaratıcı drama yönteminin yaratıcı yazma başarısına etkisi ve yazılı anlatım ürünlerinin değerlendirilmesi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 41(Özel Sayı), 251-275.
- Susar Kırmızı, F. (2009). Türkçe dersinde yaratıcı drama yöntemiyle yaratıcı yazma çalışmalarının yazmaya yönelik tutuma etkisi. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 4(7), 51-68.
- Susar Kırmızı, F. (2015). Yaratıcı drama ve yaratıcı yazma uygulamalarının yaratıcı yazma başarısına etkisi. *Eğitim ve Bilim*, 40(181), 93-115.
- Şahin, A. (2016). *Yaratıcı yazma*. F. Susar Kırmızı (Ed.), *İlk ve ortaokullarda Türkçe öğretimi* (s. 273-308). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Şenel Bingül, E. (2021). *Hazırlık Seviyesinde Dijital Yaratıcı Yazmanın Yazma Başarısı Ve Motivasyona Etkisi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Namık Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tekirdağ.
- Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı (TTKB). (2005). *İlköğretim Türkçe Dersi Öğretim Programı ve Kılavuzu* (1-5. Sınıflar). Ankara: Devlet Kitapları Müdürlüğü Basımevi.
- Temizkan, M. (2010). Türkçe Öğretiminde Yaratıcı Yazma Becerilerinin Geliştirilmesi. *Türklük Bilimi Araştırmaları*, (27), 621-643.
- Temizkan, M. (2011). Yaratıcı Yazma Etkinliklerinin Öykü Yazma Becerisi Üzerindeki Etkisi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 11(2), 919-940.
- Temizkan, M., & Yalçınkaya, M. (2013). İlköğretim 6. 7. 8. sınıf Türkçe öğretmenlerinin yaratıcı yazma etkinliklerini uygulama durumları. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 20, 70-91.
- Tekşan, K. (2013). *Yazma eğitimi*. İstanbul: Kriter Yayınevi.
- Tok, Ş. ve Kandemir, A. (2015). Effects of creative writing activities on students' achievement in writing, writing dispositions and attitude to English. *Procedia - Social and Behavioral Sciences* 174 (2015) 1635 – 1642. doi:10.1016/j.sbspro.2015.01.815
- Tonyalı, E. (2010). *Yaratıcı Yazma Uygulamalarının İlköğretim Altıncı Sınıf Öğrencilerinin Yazma Becerilerine Etkisi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.
- Tsang, H. W; Cheung, W. M, B.A; Tse, S. K. (2003). Teaching Creative Writing Skills to Primary School Children in Hong Kong: Discordance Between the Views and Practices of Language Teachers. *The Journal of Creative Behavior*, Volume 37, Number 2.
- Türkyılmaz, M. B. (2021). *Etkinlik Temelli Yaratıcı Yazma Çalışmalarının Yedinci Sınıf Öğrencilerinin Öykü Yazma Becerileri, Yazma Tutumları, Öz Düzenleme Stratejileri Ve Motivasyonel İnançlarına Etkisi*. Yayımlanmamış Doktora Tezi. Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Hatay.
- Ungan, S. (2007). Yazma becerisinin geliştirilmesi ve önemi. *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 23, 461-472.
- Wallas, G., *The Art of Thought*, 1926.

- Yaman, H. (2010). Writing Anxiety of Turkish Students: Scale Development and the Working Procedures in Terms of Various Variables. *International Online Journal of Educational Sciences*. 2 (1) 267- 289
- Zorbaz, K. Z. (2010). *İlköğretim okulu öğrencilerinin yazma kaygı ve tutukluğunun yazılı anlatım becerileriyle ilişkisi*. Yayınlanmamış doktora tezi. Gazi Üniversitesi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

8. EKLER

EK 1 Yaratıcı Yazmadan Elde Edilen Yazılı Ürünleri Değerlendirme Ölçeği

YARATICI YAZMADAN ELDE EDİLEN YAZILI ÜRÜNLERİ DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ

Öğrencinin Adı Soyadı:

Sınıfı:

Numarası:

Değerlendirenin Adı Soyadı:

Değerlendirme Tarihi:

	Ölçütler	Kazanılan puan				
		0	1	2	3	4
1	Yazısında farklı bir bakış ortaya koyma.					
2	Yazısında ilgi çekici örneğe yer verme .					
3	Yazısını kendi yaşamıyla ilişkilendirme.					
4	Yazısında özgün karakterlere yer verme.					
5	Yazısının alışılmışın dışında yenilikler içermesi.					
6	Yazısında bilinen bir öğeyi yeni bir biçimde ifade etme.					
7	Yazısına uygun ilgi çekici bir başlık verme.					
8	Yazısında duygularını akıcı bir şekilde ortaya koyma.					
9	Yazısında özgün benzetme/benzetmelere yer verme.					
10	Yazısında fikirlerini akıcı bir şekilde ortaya koyma.					
11	Yazısındaki örneklerde hayal gücünü yansıtmak.					
12	Yazısının uygun uzunlukta oluşu.					
13	Yazısında özgün betimlemelere yer verme.					
14	Yazısını ayrıntılı fikirlerle zenginleştirme.					
15	Yazısında kendine özgü fikirlere yer verme.					
16	Yazısında ana fikre özgün yorumlamalarla ulaşma.					
17	Yazısında özgün anlatım biçimleri(tasvirici anlatım, masalcı anlatım , kanıtlayıcı anlatım...) kullanma.					
18	Yazısında kelimelere yeni anlamlar yüklemek.					
19	Yazısında okuduğu, duyduğu ya da gördüğü bilinen bir olaya farklı bakış açıları getirme.					
20	Yazısında kendisine ilginç ve çekici gelen karakter olay yer an ve benzerine yer verme.					
21	Yazısında farklı kelimelerle anlatım dilini zenginleştirme.					
22	Yazısında özgün mizahi öğelere yer verme.					
23	Yazısında duygularına yer verme.					
24	Yazısında kendine ait bir biçim (üslup) yaratma.					
25	Yazısında geniş bir imgelem kullanma.					
TOPLAM:						

EK 2 Yazma Motivasyon Ölçeği

Değerli öğrenciler,

Aşağıdaki her bir maddeyi içtenlikle okuyup, size en doğru gelen seçeneği daire içine alarak cevaplandırmış. Bu ölçeği cevaplandırırken bütün yazma çalışmalarınızı göz önünde bulundurunuz. Bu ölçekte yer alan maddelerin doğru ya da yanlış cevabı yoktur. Teşekkür ederiz.

YAZMA MOTİVASYONU ÖLÇEĞİ	
1	Yazmaktan hoşlanırım. ☐ Bana çok uygun ☐ Bana uygun ☐ Kararsızım ☐ Bana uygun değil ☐ Bana çok uygun değil
2	Gelecek yıl birçok şeyi yazabileceğim ☐ Bana çok uygun ☐ Bana uygun ☐ Kararsızım ☐ Bana uygun değil ☐ Bana çok uygun değil
3*	Yazı yazmak zordur ☐ Bana çok uygun ☐ Bana uygun ☐ Kararsızım ☐ Bana uygun değil ☐ Bana çok uygun değil
4	Yazarken bir şeyler öğrenirim. ☐ Bana çok uygun ☐ Bana uygun ☐ Kararsızım ☐ Bana uygun değil ☐ Bana çok uygun değil
5	İyi yazmayı öğrenebilirim ☐ Bana çok uygun ☐ Bana uygun ☐ Kararsızım ☐ Bana uygun değil ☐ Bana çok uygun değil
6	Yazmak serbest zamanı değerlendirmenin en iyi yoludur. ☐ Bana çok uygun ☐ Bana uygun ☐ Kararsızım ☐ Bana uygun değil ☐ Bana çok uygun değil
7	Yazı yazmak eğlencelidir. ☐ Bana çok uygun ☐ Bana uygun ☐ Kararsızım ☐ Bana uygun değil ☐ Bana çok uygun değil
8	Yazılarının başkaları tarafından beğenilmesi beni mutlu eder ☐ Bana çok uygun ☐ Bana uygun ☐ Kararsızım ☐ Bana uygun değil ☐ Bana çok uygun değil
9	Her gün bir şeyler yazmak gereklidir. ☐ Bana çok uygun ☐ Bana uygun ☐ Kararsızım ☐ Bana uygun değil ☐ Bana çok uygun değil
10	Gelecek yıl daha iyi hikâyeler yazabileceğim ☐ Bana çok uygun ☐ Bana uygun ☐ Kararsızım ☐ Bana uygun değil ☐ Bana çok uygun değil
11	Yazmak iyidir ☐ Bana çok uygun ☐ Bana uygun ☐ Kararsızım ☐ Bana uygun değil ☐ Bana çok uygun değil
12	Yazmaya fazla zaman ayırmaktan hoşlanırım. ☐ Bana çok uygun ☐ Bana uygun ☐ Kararsızım ☐ Bana uygun değil ☐ Bana çok uygun değil
13	Ben çok ilginç şeyler yazabilirim ☐ Bana çok uygun ☐ Bana uygun ☐ Kararsızım ☐ Bana uygun değil ☐ Bana çok uygun değil
14	Yazı yazmak zorunda olmadığım zamanlar bile yazarım ☐ Bana çok uygun ☐ Bana uygun ☐ Kararsızım ☐ Bana uygun değil ☐ Bana çok uygun değil
15	Yazı yazmak pek çok yararlı şeyleri öğrenmeme neden olacak ☐ Bana çok uygun ☐ Bana uygun ☐ Kararsızım ☐ Bana uygun değil ☐ Bana çok uygun değil
16	Birçok şeyi öğrenmek için yazmayı seçerim ☐ Bana çok uygun ☐ Bana uygun ☐ Kararsızım ☐ Bana uygun değil ☐ Bana çok uygun değil
17	Ne kadar iyi yazdığımı başkalarına göstermek için yazarım ☐ Bana çok uygun ☐ Bana uygun ☐ Kararsızım ☐ Bana uygun değil ☐ Bana çok uygun değil
18	Yazmaya başlamayı sabırsızlıkla beklerim ☐ Bana çok uygun ☐ Bana uygun ☐ Kararsızım ☐ Bana uygun değil ☐ Bana çok uygun değil

19•	Yazarken dikkatim çok dağılır.	☐ Bana çok uygun	☐ Bana uygun	☐ Kararsızım	☐ Bana uygun değil	☐ Bana çok uygun değil
20	Yazılarımı paylaşmaktan hoşlanırım	☐ Bana çok uygun	☐ Bana uygun	☐ Kararsızım	☐ Bana uygun değil	☐ Bana çok uygun değil
21	Yazarken yardıma ihtiyaç duyarım	☐ Bana çok uygun	☐ Bana uygun	☐ Kararsızım	☐ Bana uygun değil	☐ Bana çok uygun değil
22	Günlük hayatta karşılaştığım olayları paylaşmak için yazarım	☐ Bana çok uygun	☐ Bana uygun	☐ Kararsızım	☐ Bana uygun değil	☐ Bana çok uygun değil

1. Faktör: 1-6-7-9-11-12-14-16-18 "yazma karşı olumlu tutum"

2. Faktör: 2-4-5-15 "sahip olunan amaç"

3. Faktör: 3-19-21 "yazıda başarısızlık yükleme"

4. Faktör: 17-20-22 "yazının paylaşılması"

5. Faktör: 8-10-13 "yazmaya karşı çaba"

EK 3 Etik Kurulu İzni

Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimlerde İnsan Araştırmaları Etik Kurulu

Gültekin ÇİL
Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
Sınıf Eğitimi

Sayın Gültekin ÇİL,

"Yaratıcı yazma yönteminin 4.sınıf öğrencilerinin yazmayı öğrenmeye yönelik motivasyonlarına ve yazma becerilerinin gelişimine etkisi" adlı İnsan Araştırmaları Etik Kuruluna yapmış olduğunuz başvurunuz (Protokol NO. 2022/399) kurulumuzun 26.10.2022 tarihli ve 2022/11 toplantısında değerlendirilerek etik olarak uygun bulunmuştur. Bilgilerinize sunarız.

[Redacted Signature]

Prof. Dr. Hamit COŞKUN (Başkan)

[Redacted Signature]

Prof. Dr. Mehmet ERİGİT (Üye)

[Redacted Signature]

Prof. Dr. Altay EREN (Üye)

[Redacted Signature]

Prof. Dr. H. Birol YALÇIN (Üye)

Doç. Dr. Seval ALKOY (Üye)

Doç. Dr. Abdullah DURAKOĞLU (Üye)

Av. Zuhale Demirci (Üye)

EK 4 Millî Eğitim Bakanlığı İzni

T.C.
SAKARYA VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : E-29065503-44-69150464
Konu : Anket Uygulama İzin Talebi
(Gültekin ÇİL)

24/01/2023

VALİLİK MAKAMINA

Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Temel Eğitim Ana Bilim Dalı Sınıf Eğitimi Yüksek Lisans Programı öğrencisi Gültekin ÇİL'in "Yaratıcı Yazma Yönteminin 4. Sınıf Öğrencilerinin Yazmayı Öğrenmeye Yönelik Motivasyonlarına ve Yazma Becerilerinin Gelişimine Etkisi" konulu çalışma yapma talebi Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Rektörlüğünün 13.01.2023 tarihli ve 68234601 sayılı yazıları ile bildirilmiştir.

Söz konusu çalışmanın ekteki değerlendirme formunda belirtilen okullarda eğitim öğretimin aksamasına mahal vermeden gönüllülük esasına dayalı olarak, okul yönetiminin belirleyeceği zaman ve şartlarda 2022-2023 eğitim öğretim yılında uygulanması, çalışmada sadece ekteki mühürlü soruların kullanılması ve yasal gerekliliğin ilgili okul müdürlüğünce yerine getirilmesi kaydıyla Müdürlüğümüzce uygun görülmektedir.

Makamlarınızca da uygun görülmesi halinde olurlarınıza arz ederim.

Ebubekir Sıddık SAVAŞCI
Millî Eğitim Müdürü

OLUR
Murat KARASU
Vali a.
Vali Yardımcısı

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Adres : Resmi Daireler Kampüsü B Blok 54290 Adapazarı/SAKARYA

Belge Doğrulama Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/meh-ehys>

İnternet Adresi: sakarya.meb.gov.tr

EK 5 Ölçek Kullanım İzni

← Yaratıcı Yazma Ürünlerini Değerlendirme Ölçeği

GÜLTEKİN ÇİL

Kime: [Redacted]

← ↩ → ...

13.10.2022 Per 12:01

Merhaba Sayın Fatma Hocam.Ben Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sınıf Eğitimi Yüksek Lisans öğrencisi Gültekin ÇİL.Yüksek Lisans tez çalışmamda kullanmak üzere yaratıcı yazma ürünlerini değerlendirmek için geliştirdiğiniz Yaratıcı Yazma Ürünlerini Değerlendirme Ölçeği'ni izniniz olursa kullanmak istiyorum.Çok teşekkür ederim,sağlıklı günler dilerim.Saygılarımla.

← Re: Yaratıcı Yazma Ürünlerini Değerlendirme Ölçeği

FATMA KIRMIZI <[Redacted]>

Kime: Siz

← ↩ → ...

16.10.2022 Paz 21:08

Sevgili Gültekin;

Ölçeği kullanabilirsin. Kolay gelsin.

Prof. Dr. Fatma KIRMIZI
Pamukkale Üniversitesi/Pamukkale University

← YAZMA MOTİVASYON ÖLÇEĞİ

GÜLTEKİN ÇİL

Kime: [Redacted]

← ↩ → ...

1.10.2022 Cmt 07:57

Merhaba Sayın Ergün Hocam.Ben Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sınıf Eğitimi Yüksek Lisans öğrencisi Gültekin ÇİL.Yüksek Lisans tez çalışmamda kullanmak üzere yazma motivasyonunu ölçmek için geliştirdiğiniz Yazma Motivasyon Ölçeği'ni izniniz olursa kullanmak istiyorum.Çok teşekkür ederim,sağlıklı günler dilerim.Saygılarımla.

← Re: YAZMA MOTİVASYON ÖLÇEĞİ

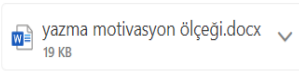

ERGUN OZTURK <[Redacted]>

Kime: Siz

← ↩ → ...

3.10.2022 Pzt 05:42

Sayın Gültekin ÇİL
Tarafınca geliştirilen Yazma Motivasyon Ölçeği'ni yapacağınız çalışmada kullanabilirsiniz. Çalışmalarınızda başarılar dilerim.

Prof.Dr.Ergün ÖZTÜRK
Ercives Üniversitesi

EK 6 Etkinlik Plan Örnekleri

Kim, Nerede, Ne Yapmış?

- **Etkinliğin Amacı:** Katılımcıların tümüyle ve hayal güçleriyle belirlenen hikâye unsurlarından kura ile seçilen unsurlarla grup olarak yaratıcı bir metin ortaya koymalarını sağlamak amaçlanmıştır.
- **Etkinliğin Konusu:** Grup çalışmasıyla bir hikâye metni ortaya koymak.
- **Etkinliğin Süresi:** 1 saat
- **Kullanılacak Malzemeler:** Sınıf tahtası, numaraların yazılı olduğu küçük kağıtlar, kağıtların bulunduğu bir kese, kâğıt, kalem.
- **Etkinlik Planı:** Bu etkinlik Gökben KORKMAZ'ın 2015 yılında "Yaratıcı Yazma Yönteminin 6. Sınıf Öğrencilerinin Yazma Öz Yeterlik Algılarına, Yazmaya İlişkin Tutumlarına ve Yazma Becerisi Akademik Başarılarına Etkisi" isimli yüksek lisans tezinde uygulanan ve öğrencilerin yaratıcı yazma becerilerine olumlu etkisi olduğu sonucuna ulaşılan "Kim, Nerede, Ne Yapmış" etkinliğinin geliştirilmesi yoluyla oluşturulmuştur. Etkinliğin uygulama basamakları şöyle gerçekleştirilecektir (Göçen, 2018):

- Katılımcılara kitap okumayı sevip sevmediklerinin sorulması
- Katılımcılara hangi türde kitaplar okumayı sevdiklerinin sorulması
- Katılımcılara hikâye türünün özelliklerinin sorulması
- Katılımcılardan alınan cevaplar doğrultusunda bir hikâyede bulunan "kişi, yer, zaman ve olay" unsurlarının sütunlar hâlinde sınıf tahtasına yazılması
- Katılımcılardan sırasıyla her birinin seçtikleri bir sütuna hikâyede yer alabilecek bir madde yazmasının istenmesi (Bir hikâyede kim olabilir?)
- Bütün katılımcıların hayal güçlerini kullanarak sınıf tahtasındaki sütunları doldurması
- Sütunların doldurulmasının ardından tahtadaki maddelerin numaralandırılması
- Sınıfın gruplara ayrılması
- Her bir grubun her bir sütunda bulunan maddeler için kura çekerek yazacakları hikâyenin unsurlarını oluşturması
- Grupların metinlerini tamamlaması ve metinlerin sınıfta okunması
- Etkinlikle ilgili katılımcıların görüşlerinin alınması

Bir Ada Yaratıyorum

• **Etkinliğin Amacı:** Katılımcıların kendilerini bambaşka bir mekânda, istedikleri kişilerle birlikte olduklarını hayal etmelerini ve bu hayalde yaşadıkları bir güne dair günlük türünde yaratıcı bir metin yazmalarını sağlamak amaçlanmıştır.

• **Etkinliğin Konusu:** Hayal gücünü kullanarak bir günlük sayfası yazmak.

• **Etkinliğin Süresi:** 1 saat

• **Kullanılacak Malzemeler:** Bir doğa resmi, boya kalemleri, kâğıt, kalem.

• **Etkinlik Planı:** Bu etkinlik Ege Ak'ın 2011 yılında "Yaratıcı Yazma Tekniklerinin İlköğretim 5. Sınıf Öğrencilerinin Türkçe Dersindeki Yazılı Anlatım Becerileri Üzerindeki Etkisi" isimli yüksek lisans tezinde uygulanan ve öğrencilerin yaratıcı yazma becerilerine olumlu etkisi olduğu sonucuna ulaşılan "Bir Ada Yaratıyorum" etkinliğinin geliştirilmesi yoluyla oluşturulmuştur. Etkinliğin uygulama basamakları şöyle gerçekleştirilecektir (Göçen, 2018):

- Katılımcılara nerede yaşadıklarının sorulması ve onlardan yaşadıkları şehri/mahalleyi betimlemelerinin istenmesi
- Katılımcıların nasıl bir evde yaşadıklarının sorulması
- Katılımcılara evde kimlerle yaşadıklarının sorulması
- Katılımcılara evdeki boş vakitlerini nasıl geçirdiklerinin sorulması
- Katılımcılara günlük yazıp yazmadıklarının sorulması
- Katılımcılarla günlüğün özellikleri hakkında konuşulması
- Katılımcılara boş bir ada resminin yer aldığı bir resmin dağıtılması
- Katılımcılardan bu boş adada yaşadıklarını hayal etmelerinin istenmesine ve nasıl bir ortamda kimlerle yaşadıklarının sorulması
- Katılımcılardan hayallerini boya kalemleri yardımıyla adanın üzerinde resmetmelerinin istenmesi
- Katılımcılardan bu boş adada bir gün geçirdiklerini hayal etmelerinin ve günün sonu geldiğinde bir gün boyunca neler yaptıklarını yazmalarının istenmesi
- Katılımcıların ortaya koydukları günlüklerin sınıfta okunması
- Etkinlikle ilgili katılımcıların görüşlerinin alınması

Nesnelerle Yazma (Ayakkabılar Ve Şapkalar)

- **Etkinliğin Amacı:** Katılımcıların kendilerine gösterilen nesnelerden hareketle, bu nesneleri kimin kullanabileceğini hayal etmeleri, bu insanların özelliklerini tahmin etmeleri ve bu insanların konuştukları diyalog türünde yaratıcı bir metin ortaya koymalarını sağlamak amaçlanmıştır.
- **Etkinliğin Konusu:** Sahip oldukları nesnelerden kişisel özellikleri tahmin edilen insanların konuştuğu bir diyalog metni ortaya koymak.
- **Etkinliğin Süresi:** 1 saat
- **Kullanılacak Malzemeler:** Farklı şekillerde ayakkabılar, farklı şekillerde şapkalar, kâğıt, kalem.
- **Etkinlik Planı:** Bu etkinlik Ayşen Seda Avcı'nın 2013 yılında "Yaratıcı Yazma Etkinliklerinin 8. Sınıf Öğrencilerinin Yazma Eğilimleri ve Yazma Kaygılarına Etkisi" isimli yüksek lisans tezinde uygulanan ve öğrencilerin yaratıcı yazma becerilerine olumlu etkisi olduğu sonucuna ulaşılan "Ayakkabılar ve Şapkalar" etkinliğinin geliştirilmesi yoluyla oluşturulmuştur. Etkinliğin uygulama basamakları şöyle gerçekleştirilecektir (Göçen, 2018):
 - Sözlü anlatımın hayatımızdaki yeri üzerine konuşulması
 - Diyalogların hayatın içindeki yeri hakkında konuşulması
 - Araştırmacı tarafından katılımcılara birbirinden farklı on şapkanın ve ayakkabının gösterilmesi
 - Katılımcılardan ayakkabılardan birini seçerek bunu giyebilecek bir karakter betimlemesi yazmalarının istenmesi
 - Katılımcıların betimlemelerini okuması, diğer katılımcıların dönütleriyle yazıların düzeltilmesi
 - Katılımcılardan şapkalardan birini seçerek bunu giyebilecek bir karakter betimlemesi yazmalarının istenmesi
 - Katılımcıların betimlemelerini okuması, diğer katılımcıların dönütleriyle yazıların düzeltilmesi
 - Katılımcıların yarattıkları iki karakterin karşılaştıkları ve konuştukları sahnenin belirtilmesinin ve bu sahneden geçen bir diyalog metni yazmalarının istenmesi
 - Diyalogların okunması
 - Katılımcıların görüşlerinin alınması

Kayıp İnsan

- **Etkinliğin Amacı:** Katılımcıların oluşturulan senaryodan ve sorulan sorulardan hareketle bir durum hayal etmelerini sağlamak ve durumdan hareketle ilan türünde yaratıcı bir metin yazmalarını sağlamak amaçlanmıştır.

- **Etkinliğin Konusu:** Hayal gücünden hareketle ilan türünde bir metin oluşturmak.

- **Etkinliğin Süresi:** 1 saat

- **Kullanılacak Malzemeler:** Kağıt, kalem, boya kalemleri.

- **Etkinlik Planı:** Bu etkinlik Erdem TONYALI'nın 2010 yılında "Yaratıcı Yazma Uygulamalarının İlköğretim Altıncı Sınıf Öğrencilerinin Yazma Becerilerine Etkisi" isimli yüksek lisans tezinde uygulanan ve öğrencilerin yaratıcı yazma becerilerine olumlu etkisi olduğu sonucuna ulaşılan "Kayıp İnsan" etkinliğinin geliştirilmesi yoluyla oluşturulmuştur.

Etkinliğin uygulama basamakları şöyle gerçekleştirilecektir (Göçen, 2018):

- o Katılımcılara gazete okuyup okumadıklarının, gazetede genellikle hangi haberlerin olduğunu sorulması
- o Katılımcılara bir gazetede okumayı sevdikleri bölümlerin hangi bölümler olduğunu sorulması
- o Katılımcılara gazetede kayıp ilanları hakkında ne düşündüklerinin sorulması
- o Katılımcılarla gazete haberlerinin ve kayıp ilanlarının özellikleri hakkında konuşulması
- o Eğitiminin boş bir sandalyeyi sınıfın önüne koyarak sınıftaki katılımcılara ait olmayan bir isim kullanarak (örneğin Hayati) o kişinin nerede olduğunu sorması
- o Katılımcıların sınıfta bu isimde bir kişinin olmadığını söylemesi
- o Eğitiminin o kişiyi sormaya devam etmesi ve katılımcıların bu hayali kişinin varlığına ve kaybolduğuna inanması
- o Katılımcıların gruplar oluşturması ve bu kişinin nasıl görüldüğünü hayal etmelerinin ve bu hayali bir kâğıda çizmelerinin sağlanması
- o Katılımcıların resmin altına bu kişinin özelliklerini (kaç yaşında, saç ve göz rengi ne renk, üzerinde neler var, vb.) tanımlamalarının istenmesi
- o Eğitiminin kayıp olan bu kişinin en son nerede görüldüğünü sorması ve katılımcıların hayal etmesini istemesi
- o Katılımcıların, kayıp kişinin özelliklerinin yanına ek bilgileri ekleyerek bir kayıp ilanı oluşturması
- o Katılımcıların yapılan etkinliği değerlendirmeleri

Penceremden Gördüklerim

- **Etkinliğin Amacı:** Katılımcıların kendilerini başka bir yerde hayal edip yaratıcı bir metin ortaya koymaları amaçlanmıştır.
- **Etkinliğin Konusu:** Hayal gücünden yararlanarak anı türünde metin oluşturma.
- **Etkinliğin Süresi:** 1, saat
- **Kullanılacak Malzemeler:** Kâğıt, kalem.
- **Etkinlik Planı:** Bu etkinlik Gökben KORKMAZ'ın 2015 yılında "Yaratıcı Yazma Yönteminin 6. Sınıf Öğrencilerinin Yazma Öz Yeterlik Algılarına, Yazmaya İlişkin Tutumlarına ve Yazma Becerisi Akademik Başarılarına Etkisi" isimli yüksek lisans tezinde uygulanan ve öğrencilerin yaratıcı yazma becerilerine olumlu etkisi olduğu sonucuna ulaşılan "Penceremden Gördüklerim" etkinliğinin geliştirilmesi yoluyla oluşturulmuştur. Etkinliğin uygulama basamakları şöyle gerçekleştirilecektir (Göçen, 2018):
 - o Katılımcılara huzurlu ve mutlu hissetmeleri için doğa sesleri içeren bir fon müziği açılması
 - o Katılımcılara kendilerini en rahat,mutlu ve huzurlu hissettikleri yerin neresi olduğunun sorulması
 - o Katılımcılara kendilerini en mutlu hissettikleri anla ilgili bir anısını anlatmasının istenmesi
 - o Katılımcılarla anı türünün özellikleri hakkında konuşulması
 - o Dinledikleri fon müziği eşliğinde katılımcıların kendilerini ormanda bir kulübede olduklarını hayal etmelerinin söylenmesi
 - o Katılımcılardan kulübenin, eşyaların özelliklerini,kendi kişisel ve fiziksel özelliklerini hayal etmelerini istenmesi
 - o Katılımcılardan kulübede yalnız olduklarını ve dinleniyor olduklarını düşünmelerinin istenmesi
 - o Katılımcılara hayallerinde dinledikleri esnada kulübenin dışından bir ses duydukları ve pencereden dışarı bakmalarının istenmesi
 - o Katılımcıların pencereden gördüklerini anı türünde yazmalarının istenmesi
 - o Metinlerin katılımcılar tarafından okunması
 - o Etkinlikle ilgili katılımcıların görüşlerinin alınması

Farklı Devam Etseydi Nasıl Olurdu?

- **Etkinliğin Amacı:** Katılımcıların bildiği bir masal hakkında düşünceleri ve masal kahramanının özelliklerini değiştirerek farklı bir sonla yaratıcı bir metin tasarımlarını amaçlanmıştır.

- **Etkinliğin Konusu:** Bilinen bir masaldan hareketle farklı bir son yaratarak masalı yeniden ortaya koymak.

- **Etkinliğin Süresi:** 1 saat

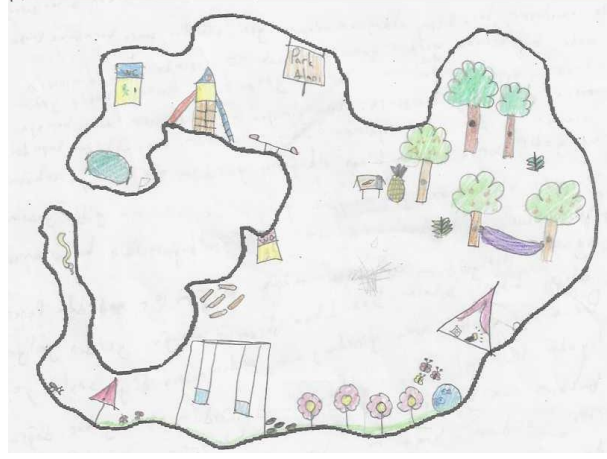
- **Kullanılacak Malzemeler:** Sınıf tahtası,kâğıt, kalem.

- **Etkinlik Planı:** Bu etkinlik Gökben KORKMAZ'ın 2015 yılında "Yaratıcı Yazma Yönteminin 6. Sınıf Öğrencilerinin Yazma Öz Yeterlik Algılarına, Yazmaya İlişkin Tutumlarına ve Yazma Becerisi Akademik Başarılarına Etkisi" isimli yüksek lisans tezinde uygulanan ve öğrencilerin yaratıcı yazma becerilerine olumlu etkisi olduğu sonucuna ulaşılan "Farklı Devam Etseydi Nasıl Olurdu?" etkinliğinin geliştirilmesi yoluyla oluşturulmuştur.

Etkinliğin uygulama basamakları şöyle gerçekleştirilecektir (Göçen, 2018):

- o Katılımcılara en çok hangi masalı, neden sevdiklerinin sorulması
- o Katılımcılara sevilen masalların sonlarının nasıl bittiğinin sorulması
- o Masalların farklı sonlarla biteceğinin mümkün olup olmadığının sorulması
- o Katılımcılardan 'Kırmızı Başlıklı Kız' masalının anlatılmasının istenmesi
- o Anlatılan masalda gerçekleşen olayların anlatım sırasında sınıf tahtasına öğretmen tarafından not edilmesi
- o Masalın sonuna gelindiğinde,Kırmızı Başlıklı Kız ile Kurt'un karşılaştığı olayın tahtaya yazılması ve cümlelerin renkli kalemle işaretlenmesi
- o Katılımcılara 'Eğer Kırmızı Başlıklı Kız olduğundan farklı olsaydı.Yani saf değil uyanık,zeki bir karakter olsaydı;Kurt'un kötü niyetini anlayarak buna göre hareket etseydi masal nasıl devam ederdi?' sorusunun sorulması
- o Katılımcılardan farklı bir son hayal etmelerinin ve bunu metne dökmelerinin istenmesi
- o Farklı bir sonla bitirilen metinlerin katılımcılar tarafından okunması
- o Etkinlikle ilgili katılımcıların görüşlerinin alınması

EK 7 Etkinlik Uygulama Örnekleri

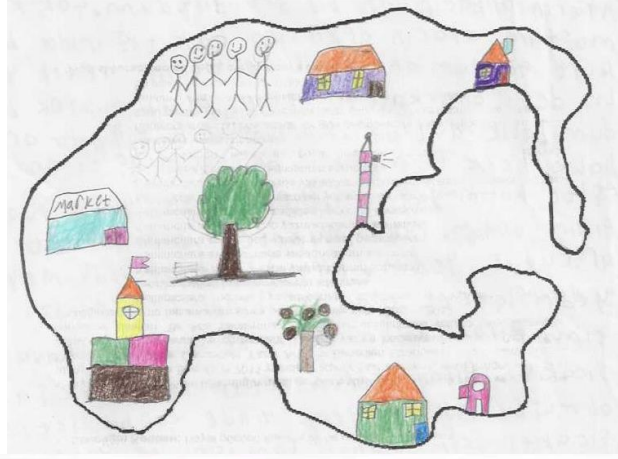
Adada Bir Gündüm

Merhaba arkadaşlar ben Hatice ben bir adaya çıktım burada çok sıcak

Yaz mevsimindeyiz adada kocaman ama tahta, taş, çimen, ve topraktan başka birşey yok...fakat çok güzel meyve ağaçları var. Ben ilk önce kendime bir kuma gibi birşey yapmaya çalıştım mesela sağlam bir dal bulurum yada sağlam bir bambu bulurum sonra ucu sivri bir taş bulurum daha sonra bir sarmaşık bulurum sarmaşığı bulunca bulduğum malzemeleri yani eşyaları sarmaşıkla birleştiririm ve harika bir çapa yaparım bu çapayla

ağaç keserim o ağaçlardan kendime küçük bir barınak yaparım sonra bu barınajın üstünü kapata bilnek için barınajın üstünü sarmaşık ve topraklarla bir güzel kapatırım. Sonra bir çam ağacından reçine toplayıp yaprakların ve sarmaşıkların reçine kula bilmesi için barınajın üstüne yapıştırırım. Sonra sevdiğim meyvelerden toplayarım ve barınajıma koyarım sonra yatabilmek için

hindistan cevizi ağacının yapraklarından kayur kendime küçük bir yatak yaparım o Hindistan cevizi toplayarım ilk önce hindistan Cevizinin içini çıkarırım sonra yerim sonra diğer meyveleri koyarak için bir kase olarak kullanırım. Daha sonra gidip meyvelerimi deniz suyuyla yıkarım sonra diğer yemeği olarak bir güzel meyve yerim. Akşam yemeği için balık tutmaya çıkarırım. Balık tutmak için tahtadan yire uzun bir dal bulurum. Sonra sarmaşığı dala bağlarım ve sarmaşığın ucuca küçük bir sivri taş bağlarım sonra o dı dı denizde balık tutarım. Balığı bir güzel yıkarım ayıklarım ve sıra dışı olmaya geldi. Birkaç (sabit) taş bulurum otlar bulurum ve fakat taşlarla otları yaparım. Balığı bir dala saplarım ve ateşte güzelce pişiririm sonra onu kabında yerim ellerimi deniz suyuyla yıkarım ve yaptığım küçük yatakta mışınışıl uyurum...

Ada'da Bir Günümlü

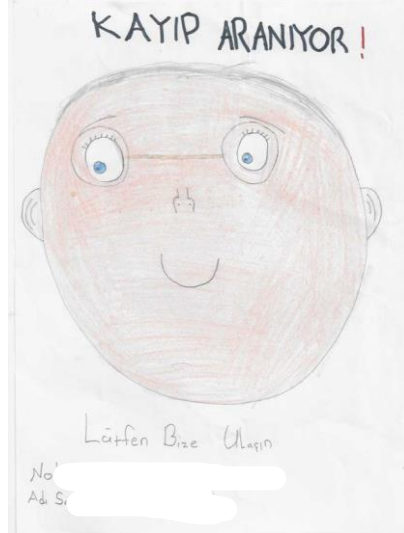
İlk olarak evimden kalktım. Elimi yüzümü yıkadım. Sonra markete gittim yiyecek alarak kavalımı yaptım. Canımsıkı lıyordu marketten aldığım renkli kalemler geldi aklıma. Evde de bir tane kağıt vardı ona resim çizdim ailemle bini çizdim. Ama bu ada da çok yalnızdım biraz yürüyüş yaptım yine kardım acıkıyordu salık lı besle niyim dedim. Kendime salata yaptım saat öğleydi. Biraz deniz'de yüzdüm biraz serinlemiştim. Bir anda ağacın arkasından bir ses duyurdum. Çok korkmuştum ağacın arkasından bak tışında bir kurt gördüm onu evcil leştirdim artık yalnız değildim kaleye gittim orda mızrak buldum balık avladım. Karnım acık tışında artık balık yiecektim. Evcil hayvanım aş tı ona at eş'te balık yaptım. Biraz daha yürüyüş yaptım dedim. Yine markete giderek biraz abur cubur yedim. Biraz'da tropikal meyve yedim içecek olarak hindistan cevizi içtim. Biraz daha deniz de yüzdüm hava çok sıcaktı. Biraz serin şeyler içtim. Akşam olmuştu akşam yemeğinde çorba içtim sıcaktı içim rahatlamıştım ve yattım.

KAYIP İLANI

Boy: 1.43 Adı: Tekin Tel: [redacted] Cinsiyet: Erkek
Yaş: 10 Soyadı: Türksoğlu Anne adı: Yasemin
Kilosu: 32 Baba adı: Atilla

Ötüzimli
Sevdiği oyunlar futbol. Sıra arkadaşını Yusufu çok seviyordu. ama Yusuf onu hiç sevmiyordu. en çok Mehmet ile vakit geçirirdi. kızların saçını çekip onları gülmeye ediyordu. çok şımarıktı ama günde sınavında çok yüksek notlar alırdı. arkadaşları ile hep oyun oynardı. tek hocalı bağımlısıydı. qilesine çok seven birisiydi. otüzimli olduğu için istemeden kadesine zarar verirdi. en sevdiği yiyecek çikolataydı. şarkasını hep yantakardı. en sevdiği kitap hikayelendirici ve bilgilendirici. üzerinde mavi tişört, turuncu şort, lacivert pantolon, siyah beyaz ayakkabı vardı. sürprizleri çok severdi. enson Parkta arkadaşlarıyla oyun oynarken görüldü. en sevdiği takımlar galatasaray ve beşiktaş'tı. Bütün renkleri çok ama çok seviyordu. Çay iri mahallesinde oturuyordu.

KAYIP Araniyor !

Sapanca ilkokulundan saat 12:35'te sikiş yapıyor gör birini daha göremiyor özizimli bir çocuk adı Tekin soyadı Türkmen kıyafeti siyah yeşil askakabısı Beaz Nike Saas kırsun rengi galeli mavi futbol ovanması cıvırır kışları ince pantası Maxxi Nike silli çocuktu Altı Sarı idi En iyi arkadaşları Yusufu kızların soanını sekerdi kedileri çok sevdi kolunda arkadaşlık bilekliği vardı Turuncu şapka ile kuybolda koşmayı sevdi En sevdiği yemek adana idi En çok kışları kepece ile eğlenir idiydi arkadaşları çok vardı telefonla 051 bağırılırı #kili-nusreti vardı TEL markası gözlerinin altı mordu

Kısa kırıktı Beaz tenli sımsın bir çocuk sağ Dokunsa keli di Akil oyunları oynar korkun kitaplarını çok sever ana korkardı Ders çalışmaktan hoşlanmaz Tanında kimse yoksa ve en son korardan girildi Komik çocuktu Ooşayı sevdi ada- lı bir çocuk Dandakları gatlak bir çocuk gözlekleliyi- mis optu sımsın şereli bir çocuk Yuvarlak yozlu bilakları kepece kırıncıqlarında çok seveç idi yılanlar dan çok korkar ve tiksiniydi çok yüksek seslerden hiç hoşlanmazdı yekerekten korkardı.

Yağmurlu bir günde siyah bir montu vardı şen- siyesi Fenebahçelide en sevdiği ayıcağını hiç ya- nından ayırmazdı onu çok sevigonda en sevmediği torkim gata tasarıydı en sevdiği renk sarıydı tek kalmaktan çok korkardı Lalegül ve papatyıyı çok sever hep keklardı kardeşi unay ile oynardı annesi adı Aysel babasının adı Murat

Tel: 0544 544 44 44
Adı Soyadı: Tekin Türkoğlu
Bulursanız Lütfen bize ulaşın

Bir varmış bir yokmuş evvel zaman içinde kalbur zaman içinde en güzel ormanlardan biri olan sadece hayvanların yaşadığı, adı Sarkılı orman olan bir orman varmış. Bu ormanda haftoda bir müzik konseri yapılırmış. Bu ormanda herkes çok iyiymiş. Fakat bu hayvanları sevmeyen ama kendisinde hayvan olan bir cadı varmış. Bu Sarkılı ormanı Cadıdan kurtuyan birde kral bulunurmuş. Adı ise Taşın Saka'ymış. Bu cadı müzik konserlerini mahfeder ve kötüleştirirmiş. Ama bunun tek bir göresi varmış. buda papağan Melo'ya çağırmakmış. Bir gün her zamanki gibi müzik konseri zamanı gelmiş. Bu konsere katılacaklar, Fil, kedi, kus, bulbul, koplumba ve atmış. Konserde alkı alkı diye bir şarkı söyleyeceklermiş. Ama cadının konseri berbot etmesini istemiyorlarmış. Kendi aralarında şöyle konuşmuşlar.

- Aaa bu cadının en sevmediği şarkısı mı galsak dedi Fil Mho
- Hm olabilir ben biliyorum cadının en sevmediği şarkısı adı mekti demisi.

Öbür hayvanlar bunu kabul etmiş. ve sahneyi hazırlamışlar. Aradan bir saat geçtiğinde cadının geldiğini görmüşler. Hemen hayvanlar ellerine tef, mikrop, davul almışlar. Ve hemen başlamışlar. Herkes bu şarkıyı çok sevmişken cadının kulakları acımış ve onları rahat bırakmış. Bütün orman bunu çok beğenmiş ve her zaman cadıya bunu yapmışlar.

KARARSIZ YAVU ASLAN

→ Bir vurmış bir gelmiş. Bir ormandan yaşlı bir aslan kral vurmış. Bu kral gırtlarmış etik aulorunmae gırlayamaz hıa bir şey yapamaz olmas. Bunun üzerine yaşlı kralın çocuğu yorına gelip bahasına dedi:-

- Babam ben etik bığıldım artık kral olabiliyim. Sen gırladığın krallık işini bana bırak, gırlayacağın herşeyi babamın herşeyine yardım edeceğim inen bana, dedi.

Babası ona sormuş:

- Emmanisin gırlam? Krallık çok iş istiyi bunu gırlamışın hemen gırlayacağım oğlum, dedi.

Kızlık aslan reddetdi.

→ Baba ben gırladım ormana babamın ve sorayım hayvanlara babamın ne diyecekti bana.

- Tamam oğlum sen bilirsın. der ve tucını gırlayın askıra verir. gırlayın aslan kasa kase gırlar ormana ve dedi hayvanlara:

- Öhö, Öhö artık ben, sizin yeni kralınızın ben nırdem o olucate meselene yığışt Sığış dırdem "Kral yığışt Sığış" dırdemsiniz anladınız mı hayvanlar gırladın ona: Tamam

- Tamam kralım emredersınız:

kral bu cımlayı çok beğenir.

- Aferin size işte bu benim isteyim der ve babasının gırlayın gırladın Hayvanlar ertesi gün kendi asalarında kınayınlar söze ile mayının babası:

- Arkadarkla bunu kınayın ona böyle gırlamaması gırladığını anladınız mı?